

MISLI

LETO XXII.

OKTOBER, 1973

ŠTEVILKA 10

**“LJUBITE SE
MED SEBOJ,
KAKOR SEM
VAS JAZ LJUBIL”**

(Jan 15, 12)

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI

P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

Nezasluženi udarec — stran 273

Senator Frank J. Lausche o slovenski pesmi — stran 274

"SAVSKI VAL" butnil ob Avstralijo — stran 275

Nazaj k Blažetu in Nežici! — Pepe Metulj — stran 276

Karel Mauser o vaški liriki — stran 277

Takole so jo gradili — Jaka Naprošen — stran 278

V precepu (zgodba iz domovine) — J. L. — stran 279

Kam gre avstralsko gospodarstvo? — Tomaž Možina, B.Econ. — stran 281

Zamejska Primorska — J. Š., Rim — stran 282

P. Bazilij spet tipka — stran 284

Izpod Triglava — stran 286

Apostolska dela — razlaga p. Bernard — stran 288

Geološka katastrofa — slovenska krasota (III.) —

Stanko Ozimič, B.Sc., (Geology), B.M.R. Canberra, A.C.T. — stran 290

Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 292

Sklad "Lačni otrok" — stran 292

Naše nabirke — stran 295

Izpod sydneyjskih stolpov — stran 296

Z vseh vetrov — stran 298

Kotiček naših malih — stran 300

Križem avstralske Slovenije — stran 301

NAROČI IN BERI!

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI —
Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje.
Spisal dr. Filip Žakelj. Cena dva dolarja.

KNJIGA O INDIJANCIH — Njih življenje in na-
vade zanimivo opisuje škof Friderik Baraga. Cena en
dolar.

V Argentini je Baragovo misijonišče izdalo novo knji-
go: življenjepis velikega Slovenca — skopljskega ško-
fa, božjega služabnika JANEZA GNIDOVCA. 227 stra-
ni, s številnimi slikami. Spisal Alojzij Gerzinič. Cena
vezani knjigi \$2.50, broširani \$2.—.

Iz Kanade pa je dospel prvi del življenjepisnega ro-
mana o škofu Frideriku Baragu: **LE ENO JE POTREB-
NO**. Spisal Karel Mauser. Cena vezani knjigi \$3.—,
broširani \$2.—.

Iz ZDA smo prejeli novo pošiljko **BELE KNJIGE**,
ki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do
maja 1945 ter vsebuje okrog 10.000 imen v tem od-
dobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Cena
pet dolarjev.

oOo

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepišno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikaneec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

NEZASLUŽEN UDAREC

KO JE BIL NEDAVNO objavljen državni proračun (budžet) za leto 1973—74, je bilo med drugim tudi povedano, da bodo postopoma — v teku treh let — odvzete vse koncesije periodičnim listom pri razpošiljanju svojih izdaj. Doslej so namreč imeli registrirani listi pravico do znižane poštnih tarif. Ker je ta odločba občutno udarila tudi naše MISLI, se mi zdi prav, da so naročniki o njej obveščeni.

Objava je povedala, da bo z letošnjim prvim oktobrom, ko bo za pošto uveden metrični sistem tehtanja pošiljk v gramih, prišla v veljavo tudi nova, znižana teža na tiskovine. S tem večina periodičnih listov menda ne bo preveč udarjena — glede MISLI vam bom mogel poročati po odpošiljki pričujoče številke. V marcu prihodnjega leta se bo poštnina za registrirane liste dvignila na tri cente za kopijo, v marcu 1975 iz treh na pet centov, v oktobru 1976 pa kar na šest centov za vsak izvod. Ali pa seveda še više, če se bo medtem dvignila tudi poštnina na splošno, kar je zelo verjetno . . .

Da je to oznanilo pomenilo udarec vsem listom, ki se pri razpečevanju poslužujejo pošte, je razumljivo. Splošno nezadovoljstvo in protesti uredništev in uprav je vsaj malo utešila vladna objava z dne 20. septembra, da bo senatu predložila spremembo prvih določil glede zvišanja poštnine oz. odprave koncesij. Vendar tudi nova, omiljena tablica poštnine za registrirane liste pod kategorijo A (sem spadajo naše MISLI) ni nič zadovoljiva. V glavnem bi sprememba prinesla olajšavo po-deželskim časopisom, ostali avstralski listi — ravno nedobičkanosni, vzgojni, verski in organizacijski — bodo tudi po tem popravku občutno prizadeti. Saj tudi dvig poštnine na 4½ centa na izvod (to naj bi se zgodilo postopoma v teku leta in pol) pomeni nič manj kot povešček 200% od dosedanje tarife.

Mr. L. Bowen, poštni minister federalne vlade, je v zagovor novi tarifi izjavil, da je bila svoj čas koncesija cenejše poštnine registriranim časopisom dana

zato, da "širijo novice in posredujejo narodu večjo izobrazbo". Z razvojem drugih občil in možnosti vzgoje pa vsa ta nova sredstva "bistveno nadomeščajo tisk in različnost organizacij". Tako je bila dosedanja znižana poštnina za periodične liste po njegovih besedah "največja izguba poštnih uslug".

Zde se mi, da so take in podobne izjave za čuda ozke in bi se o njih dalo na široko razpravljati. Nobeno moderno občilo ne more v resnici popolnoma nadomestiti periodičnega tiska in knjige! Po eni strani zaskrbljeni vzgojitelji vpijejo, da ljudje danes premalo bero in da prav moderna občila uničujejo človeku veselje do branja, ga s tem plitvijo in uničujejo vsestranski kulturni razvoj modernega človeka. Tu pa taista moderna občila citirajo kot bistveni nadomestek branju in dovolj velik vzrok, da se listom naloži finančno breme, ki ga velika večina ne bo zmogla nositi.

Kdo je pri tem prizadet? Dnevni časopisi ne, ker se pošte na splošno ne poslužujejo; imajo svoje tovornjake in celo letala, da njihov business širjenja novic (in še časopisnih rac povrhu) cvete in prinaša dobiček. Tudi velike in znane publikacije ne v toliki meri: delajo za dobiček in ga tudi pospravljajo v svoje žepe, bravec imajo pa toliko, da bodo šli izvodi v promet verjetno tudi z dvigom cene. To velja prav tako za pornografske publikacije, ki danes žal tako cveto in jih doraščajoča mladina kupuje brez ozira na ceno. Udarjeni bodo listi, ki se že danes komaj vzdržavajo, zgolj iz idealizma, brez misli na dobiček; ki pošiljajo svoje izdaje tudi mnogim neplačilnim naročnikom, samo da jim nudijo vsaj nekaj duhovnega in kulturnega branja. Dvig naročnine bo te liste težko rešil, saj bodo s tem izgubili gotovo število naročnikov, ki nove cene ne bodo zmogli. In kdo bo z dvigom naročnine trpel? Bravci sami, ki jim je revija v kulturno in versko rast, v ohranitev morale, v pošteno obveščanje . . .

Poglejmo samo naše MISLI! Dvaindvajset let že obiskujejo slovenske domove po Avstraliji. Kot so se iz

čistega idealizma rodile, tako jih samo idealizem ohranja mesec za mesecem pri življenju. Urednik in upravnik sta v isti osebi in brez centa plače. Nobeden od sotrudnikov ne piše za honorar, celo naročnino plačujejo. Znamke za odgovore na pisma naročnikov jemljem iz drugih virov, da še s tem ne obremenjujem blagajne MISLI. Ovitke za razpošiljanje MISLI nam tiska rojak Simon Spacapan brezplačno, za kar sem mu res iz srca hvaležen. Sodelavci pri pakiranju dobe po svojem vsakomesečnem delu — skodelico čaja in iskren "Bog plačaj!" . . . Z letošnjim letnikom smo morali dvigniti naročnino, ker so stroški v tiskarni občutno narastli. In vendar kljub temu MISLI ne bi mogle dalje, če bi celo zvišani ceni večina naročnikov ne pridajala daru za Tiskovni sklad. Tudi v tej darežljivosti vidim veliko idealizma, priznanja in ljubezni listu ter iskreno željo, naj bi naše MISLI še dolgo živele. Prav to je tudi dokaz, da naš mesečnik vsa leta vrši veliko poslanstvo med našim narodom pete celine in večina zna to tudi ceniti. Čudno in žalostno,

da tega kar ne naenkrat zna ceniti vlada, ki ji vendar mora biti v mislih tudi to, da so državljani zadovoljni, kulturno napredni, v verskih in moralnih pogledih vzgojeni . . . skratka: dobri državljani in med seboj povezani kot člani ene družine. V tem je prav za prav sila vsake družbe, v tem je sožitje njenih članov, medsebojno spoštovanje in medsebojna bratska pomoč. Če to pade, pade veliko, pade prav za prav vse. Prepričan sem, da marsikdo izmed nas ne bi bil več to kar je, če ne bi dobival tiskane mesečne hrane teh nekaj strani. S tem bi brez dvoma izgubila tudi Avstralija, ki ji ne sme biti vseeno, kakšni ljudje žive na njeni zemlji.

Tako z uredniki in upravniki drugih — našim MISLIM sličnih — listov le še vedno upam, da bo vlada sprevidela svojo pre nagljenost i kratkovidnost. Z novim popravkom v letošnjem proračunu lahko ohrani in podaljša življenje našim MISLIM in mnogim listom, ki se bore za obstanek v nesebičnem delu za narod.

Avgustova Slovenska razstava v Kew:

oddelek idrijskih čipk s klekljarico gospo Uršičevo. Lepo je vidna v ospredju tudi umetnina S. Rapotca.

KADAR KOLI postane moja duša težka, ko moj duh obdaja stiska in se mi zdi, da ne bo luč nikdar več zasvetila . . . tedaj — če le imam srečo iti na kak slovenski koncert in poslušati slovensko pesem, tema izgine, teža popusti, svetloba se vrne. Moja duša postane jasna ob solzah, ki mi tečejo, ko slišim pesmi, katere sem nekdaj poslušal na materinem kolenu . . .

Ameriški senator slovenskega rodu Frank J. LAUSCHE

"SAVSKI VAL" butnil ob Avstralijo...

K SLIKI (od leve proti desni): Albert Karlin (basist tria), Janez Presetnik (bariton), Rudi Perbil (prvi tenor), Damijan Kurent (drugi tenor), Franci Bahar (harmonikar in vodja tria), Viktor Ivan (kitarist tria), Franci Kunaver (basist in duša "Savskega vala").

ZVEZA SLOVENSКИH DRUŠTEV v Avstraliji nam je pripravila prijetno presenečenje: povabila je med nas pevski ansambel "SAVSKI VAL" in organizirala spored koncertov po naših avstralskih naselbinah. Proti koncu oktobra bo ta naš domači SAVSKI VAL dosegel peto celino in butnil vanjo. S svojo pesmijo bo zdramil naša izseljenska srca in nas v spominih popeljal na bregove Save, ki priteče iz naših planin ter napaja našo rodno grudo. Takih obiskov si tudi izseljenci "down under", Bogu za hrbtnost kot pravimo, samo želimo, da so le zgolj na kulturni bazi in prosti vsega, kar bi nam morda hromilo zavest našega svobodnega življenja in mišljenja v novi domovini. Smo kulturni ljudje in brez kulturne hrane je težko živeti. Še po zamejstvu, ne le po izseljenstvu, je na mnogih krajih prav slovenska pesem ohranila slovenskega človeka v zvestobi narodu, iz katerega je izšel in kateremu je dolžan ostati zvest tudi v tujini. Pa naj bo ta pesem fantovska ali cerkvena, vesela ali žalostna: naša slovenska je, s seboj smo jo prinesli iz domovine kot dediščino, ki nam je sveta. Drag spomin nam je na tisto, kar smo morali pustiti doma. Samo kot taka je lepa za nas — brez primesi in začimb...

"SAVSKI VAL" bo med nami. Pozdravljamo ga kot pozdrav drage domovine, ki jo vsi ljubimo in pozabiti ne moremo. Res lepa prilika, da se zopet kulturno poživimo. Zato rade volje prejmemo to injekcijo, ki jo vsako izseljensko telo od časa do časa potrebuje, če hoče živeti. To je bil edini namen Zveze slovenskih društev, da je skupino povabila med nas in smo ji zato hvaležni. Če bo pokrila stroške, bo pokazala udeležba. Zmanjšala jih bo prav gotovo z lastno transportacijo skupine, zasebnimi brezplačnimi prenočišči in podobnim. Da tudi skupini, ki gostuje, ne gre pri tem za stotake, je iz vsega tega tudi dovolj razvidno. Zato

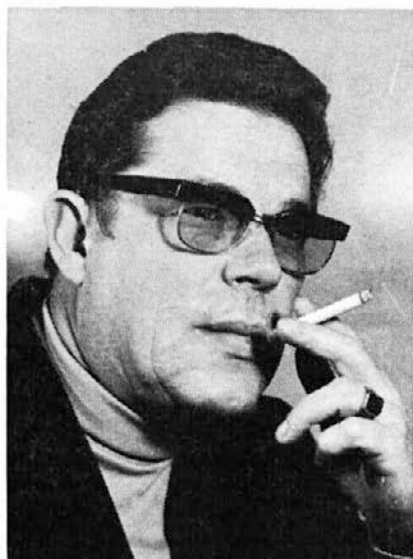
se mi zdi, da zasluži obisk vse naše priznanje in podporo, obenem pa sem tudi prepričan, da nas gostje s svojimi nastopi ne bodo razočarali.

Kdo pa je ta "SAVSKI VAL"? Iz prospektov, ki so mi na razpolago, razbiram, da je bil vokalni kvartet tega imena ustanovljen v jeseni leta 1966 zgolj v veselju do prepevanja slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Lhte si je nadel po istoimenskem pevskem zboru, ki ga je uspešno vodil v Tomačevem pri Ljubljani pred nekako petdesetimi leti naš znani skladatelj in dirigent Blaž Arnič. Prve nastope je imel kvartet v okoliških krajih, tem so sledili nastopi v znanih turističnih središčih in snemanja na RTV Ljubljana. Sledile so razne spremembe v sestavi, dokler se glasovi niso zares prečistili in ujeli. Od takrat kvartet trdo in temeljito dela. Vsi člani se zavedajo, da bo uspeh obdržan in povečan le takrat, če bodo izvedbe resne in muzikalne, obenem pa prijetne in domače za slovenska ušesa. S svojimi odličnimi izvedbami so znani danes po vsej domovini in so jo obšli od Kopra do Gornje Lendave. Izdali so tudi že dve stereo-gramofonski plošči. Za dokaz njihovih zmoglosti in priljubljenosti naj služi dejstvo, da so letos v aprilu na tekmovanju radijskih skupin med 73 zbori dosegli drugo mesto.

S "Savskim valom" bodo med nami v Avstraliji tudi trije muzikantje: TRIO FRANCIJA BAHARJA, ki je bil ustanovljen na pobudo "Savskega vala" leta 1969. Vodja Franci Bahar je znan glasbenik iz Šiške. Harmoniko vleče že od petega leta in je bil še kot otrok dvakrat nagraden.

Vsem skupaj se je pridružil tudi Janez Škof, priljubljen igralec in humorist ljubljanskega Mestnega gledališča, ki je v domovini znan tudi iz televizijskega ekrana in filmskega platna.

Kot dan prihoda naših gostov je določen 13. oktober,

**Humorist
Janez ŠKOF
pa na sliki
kaj resno
izgleda . . .**

ko bodo na sydneyskem letališču stopili iz letala, v domovino pa se bodo vrnil **19. novembra**. Spored na-

stopov dokončno in v celoti še ni določen, zato se zanimajte pri krajevnih društvih, ki bodo koncerte organizirali. V kolikor datume koncertov že imamo, so bralcem tu na razpolago:

Brisbane, Qld. ima koncert dne 20. oktobra, Wollongong, N.S.W., pa 25. oktobra. V Sydneyu bodo gostje od 22. do 29. oktobra in bo spored objavilo tamkajšnje Slovensko društvo. Nato bodo na poti proti Victoriji nastopili 30. oktobra v Canberri, naslednji dan v Albury, v Melbournu pa bodo ostali do 9. novembra. V tem času bo morda tudi nastop v Geelongu. V. Adelaidi bodo od 9. novembra do 13. novembra in bo tamkajšnje Slovensko društvo objavilo spored. Nato se bodo vrnil v Canberro za tri zadnje nastope pred povratkom v domovino.

Obiskovalcem želimo obilo uspeha, vsem udeležencem koncertov pa obilico kulturnega užitka. Gostom se za njihov prihod med nas že zdaj tudi pristrčno zahvaljujemo. Upamo, da se bodo med nami počutili domače in da bodo imeli v teh petih tednih med nami priliko videti tudi marsikaj zanimivega in lepega na peti celini. Prepričan sem, da bodo doma o nas lahko povedali, da smo Slovenci v Avstraliji ohranili pristno slovensko gostoljubje, pa tudi svojo narodno zavest in ljubezen do rodne grude.

Nazaj k Blažetu in Nežici!

NAK, O KOROSKIH SLOVENCIH pa res še nisem pisal. Saj vem o njih samo toliko, kolikor berem v kakšnem tisku. Od blizu jih malo poznam. Zdaj mi je pa naenkrat butnila v glavo misel, ki mi tako razganja možgane, da je zares ne morem obdržati zase. Poglejte in pomislite, če je kaj vredna!

Pred več tedni ali morda celo meseci je moralo biti, da sem bral o napredovanju slovenske gimnazije v Celovcu. Spis ni bil dolg, pa tudi ne vem več, kje je bil natisnjen. Povedal je, da se je morala avstrijska vlada po dolgem odlašanju končno odločiti in da že gradijo posebno zgradbo za slovensko srednjo šolo. Že letošnjo jesen naj bi se slovenska gimnazija tja preselila. Avstrijski vladarji dolgo niso mogli verjeti, da bo samostojna slovenska gimnazija res obstala. Bili so prepričani, da bo slovenskih dijakov kmalu zmanjkalo. Pa so se v svojih računih pošteno ušeli.

Kljub temu je tisti spis končal nekako takole: Res imajo koroški Slovenci svojo gimnazijo, ki pa visi bolj v zraku kot pa na potrebnih temeljih in na trdni podlagi. To pa zato, ker rojaki tam nimajo dovolj ali skoraj nič slovenskih ljudskih šol.

Ta zaključek spisa se mi je zdel, kot bi hotel reči: gimnazija na Koroškem ima komaj kaj pomena . . .

Precej začudeno sem ta zaključek dvakrat ali celo trikrat prebral. Zdel se mi je zelo nepričakovan in ne jako moder. Neke temelje gimnazija že mora imeti, drugače bi sploh ne mogla obstati in tako lepo napre-

PEPE METULJ

dovati. Morda pa le v mnogih krajih slovensko ljudsko šolo nadomestuje domača hiša? Tako sem mimogrede pomislil, časopis odložil in kmalu na vse skupaj pozabil.

Pred kratkim pa sem dobil v roke celovški list **NAS TEDNIK** od 30. maja letos. Bilo je nekako slučajno in po nekih čudnih ovinkih. Veliko je bilo v njem napisanega prav o celovški gimnaziji. Slovesno so praznovali desetletnico prve mature. Povedano je menda tudi bilo, da je letošnjo — že trinajsto — maturo izdelalo tri-deset dijakov in dijakinj. Če pristejemo prejšnja leta, je doslej celovška slovenska gimnazija dala skupaj natančno **333 maturantov in maturantinj**. Posebno zanimivo je bilo poročilo, da je za letošnjo jesen vpisanih nad 90 novih dijakov in bo moral tako prvi razred imeti kar tri paralelke.

Ko bo ta moj prispevek tiskan (če bo!), bo po mojih mislih vse to že splošno znano. In tudi seveda uresničeno. Sicer pa ne pišem teh vrstic zato, da bi nekaj novega povedal, ampak zato, da boste vedeli, kakšna misel je meni butnila v glavo ob branju vsega tega.

Najprej mi je prišlo v spomin, kaj sem poprej enkrat brat o celovški slovenski gimnaziji, ki nima — temeljev. Tako je bilo zapisano. Tisto pisanje sem zdaj na tistem ostro obsodil, potem pa pletel svoje misli naprej čisto po svoje.

Ustavil sem se pri številki maturantov in maturantinj: 333. Lepo število srednješolsko izobraženih predstavlja. Lahko so res velika opora slovenstvu na Koroškem in slovenstvu sploh. Kje so zdaj? Iz NAŠEGA TEDNIKA se je dalo razbrati, da jih je precej po visokih šolah v Celovcu, Gradcu, na Dunaju, Salzburgu in še kje. Nekateri so se ponemčurili, kar je žalostno, a v razmerah razumljivo, četudi morda ne opravičljivo. Lepo število je končalo že tudi univerze in so zdaj v visokih službah. Nekateri so pa takoj po maturi sprejeli manj pomembe zaposlitve kot uradniki in uradnice, pa tudi učitelji in učiteljice so med njimi. Nekdo je zapisal: Škoda le, da so med seboj premalo povezani. Za to bo treba poskrbeti! — Naj le poskrbijo, pa nikaar naj ne odlašajo!

Če bi ne vedeli, s kakšnimi načrti naj bi se povezali, jim kar jaz naložim nalogo: **Razširjajo in poglobljajo naj temelje slovenske gimnazije, ki so zaradi pomanjkanja slovenskih ljudskih šol verjetno res precej krhki!** Kako pa? **Vrnejo naj se nekako v Slomškove čase in ustanovijo po vaseh vrsto Slomškovih nedeljskih ali sobotnih šol!** V Slomškovih časih je bilo po vsem Slovenskem še prav malo ljudskih šol v domačem jeziku, pa so jih nadomestili s poukom slovenščine od nedeljah. Slomšek je pisal in dal natisniti učbenik: **BLAŽE IN NEŽICA V NEDELJSKI ŠOLI**. Z njim je dal veliko pobudo za vodstva takih šol in se je uvrstil s svojo knjigo med priznane vzgojitelje.

Zdaj so časi drugačni, namesto nedeljskih šol bi verjetno lažje bile sobotne ali pa počitniške Slomškove šole. Poučevali bi lahko mnogi od tistih 333 maturantov in maturantinj, ki so v službah na domači zemlji, če jim je res kaj za to, da ta zemlja ostane slovenska. Ob počitnicah gotovo večina visokošolcev prihaja domov. Marsikje bi morda lahko vsaj za kakšne tedne vpeljali vsakdanji slovenski tečaj za otroke bližnje okolice. Kje naj bi jih zbrali, bi ne smela biti težava. Saj je na primer Slomšek "izdelal" svojo nedeljsko šolo kar pod orehom.

Zgoraj sem napisal, da bi mnogi maturanti vsaj od časa do časa mogli poučevati v takih Slomškovih šolah. Kaj pa dijaki gimnazijci in gimnazijke, ki sicer menda po večini stanujejo v zavodih Družbe sv. Mohorja v Celovcu, pa se za počitnice gotovo razkrope po deželi, po vaseh in mestih? Vsaj vsi iz višjih razredov bi lahko nastopali kot učitelji in učiteljice sobotnih šol. Mora pa biti med tisoči koroških Slovencev še veliko število drugih zmožnih, drugače bi tam ne moglo izhajati toliko slovenskega tiska: Mohorjevke v tisočih izvodov in še toliko drugih slovenskih publikacij.

Nič drugega ni treba, kot napraviti načrt in ga začeti izpeljavati. Povezava celovških maturantov naj si vzame te šole za svojo nalogo, seveda pa si zamisli lahko še marsikaj drugega. Ampak po mojem mnenju je ta zamisel res nekaj velikega. Neka centrala bi dajala pobudo in nadzorovala delo. Tudi če bi v kaki vasi bili samo trije ali štirje učenci teh "modernih" Slomškovih šol, bi jim bilo vredno dati pouk v slovenščini. To ne bi pomenilo samo poglobljanja temeljev slovenski gimnaziji — vsemu slovenstvu na Koroškem bi pomenilo pomladno prerojenje. Samo začeti je treba. Saj tudi tisti otroci, ki ne pojdejo v gimnazijo, potrebujejo poglobitve slovenske zavesti.

Zato sem dal temu članku naslov: **NAZAJ K SLOMŠKOVIMA BLAŽETU IN NEŽICI!**

ČUDNO JE, toda vendar globoko v nas, da ob vsej modernizaciji, ob vsem blesku novih stvari in novih stvaritvah, tolikokrat zahrepenimo po starem, po mirnem, po doživljajih, ki so bila morda skromna, toda resnično globoka. V starem svetu je bil človek bolj zvezan z zemljo in soljudmi in prav to je doživetja barvalo s posebno pristnostjo.

Vaška lirika! Marsikdo se danes nasmehne, če v družbi spregovore o njej. Toda v srcu si jo marsikdaj vsak želi. Za oddih, za spomin, za beg pred monotonostjo in narejenostjo novega sveta.

Fantje na vasi! . . . Saj je vse to prešlo, ni več tako, ko se je pesem nosila z enega konca vasi na drugega. Čas je odnesel stare križe, pa tudi staro lepoto. V pesmi je še ostalo oboje in naj smo še tako daleč od vsega tega, srce vendarle čuti, da je bilo v preprostosti toliko resnično domačega, da je velika škoda, da tega ni več.

Lahko smo danes hvaležni vsakemu, ki še poskuša ohraniti tradicijo in oživljati staro lepoto. Potrebni smo jo v tej moderni hitrici in mrzloti.

KAREL MAUSER

TAKOLE SO JO GRADILI . . .

ZADNJIČ SEM PISAL o delih osuševanja Ljubljanskega barja, ki so se nekako povoljno, četudi ne ravno popolno, končala leta 1829. Danes pa pride na vrsto — cesta.

Med prvimi barjanskimi deli tistih let je bila v načrtu graditev **Ižanske ceste**, ki je še danes poglavitna prometna črta preko osušenega Barja, od Gruberjevega prekopa za Gradom pa do vasi Studenec na Igu. Za to cesto smo ljubljanski študentje vedno rekli, da "se vleče kot kurja čreva". Res je ni bilo ne konca ne kraja, ko si hodil po njej: v nasprotju z ostalimi cestami po Sloveniji je tekla v ravnem pravcu, kot bi ne poznala nobenih ovir. Gričev na Barju res ni bilo, da bi se jim morala ogniti in zavijati okrog njih kot ostale slovenske ceste. A močvirnat svet in voda sta tudi huda ovira, ki bi za olajšanje dela pri gradbi tej cesti le mogla dati marsikak ovinek. Največkrat smo se njeni monotonosti izognili, razen če smo se zmenili, da bomo na izlet marširali kot vojaki in našli za spremembo v tem svoj užitek. Raje smo izbrali drugo, pestrejšo pot in jo proti Krimu ali Iskremu vintgarju mahnili preko Viča in Mestnega loga do Ljubljane. Priklicali smo brodnika, da nas je prepeljal v čolnu preko Ljubljane, menda nekje blizu vasi Lipe. Ali pa smo v njegov čoln naložili samo obleko in nahrbtnike, a reko preplavali v tekmi. S te strani smo dosti raje naskočili svojo izletno točko, Ižanska cesta nam kar ni šla v račun.

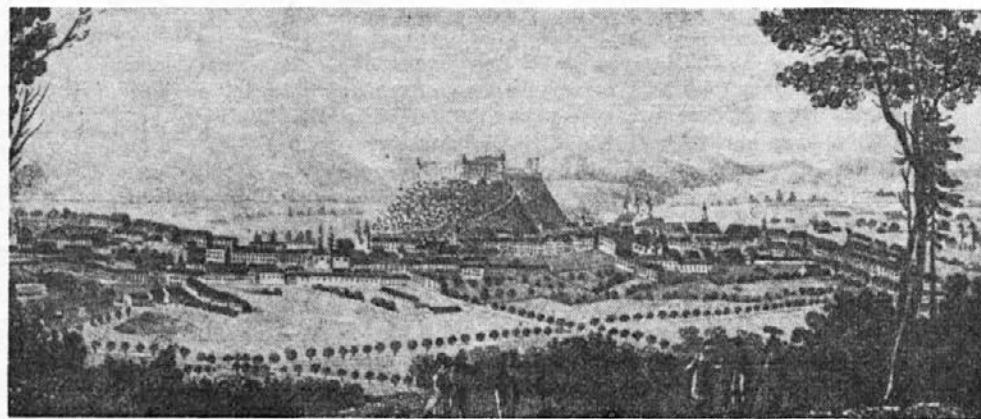
Šele nedavno mi je prišel v roke vir, ki podrobno govori o gradnji Ižanske ceste pred skoraj 150 leti. Ta raztegnjena in po svoje občudovana "kurja čreva" so nastala nekako slučajno, krivdo pa nosi — kdo bi si mislil! — skromna opazka cesarja Franca. Tako se imajo Ižanci prav njemu zahvaliti, da se že stoletje in pol vozijo v Ljubljano po taki bližnjici. Koliko podplatov in konjskih podkev so si v tem času prihranili!

Zgodovinski popisovalec osuševalnih del na Barju, Hohenwart, takole nekako vse to opisuje:

Ko se je mudil v Ljubljani presvitli cesar Franc, ki ga je osuševanje Barja zares zanimalo, so mu razkazovali širo močvirno ravnino in mu kazali načrte za osuševanje na veliki zemljiški mapi Barja. Stali so ob Gruberjevem prekopu, tam kjer danes stoji obelisk s spominsko ploščo. Tedaj je reklo Veličanstvo, ogledujoč onstran ravnine na vznožju hribov stoječi Ig, obrnjeno h gospodu županu Hradeckemu: "Zares bi bilo lepo, če bi se bilo mogoče peljati odtod v ravni smeri do onele vasi!..." Gospod Hradecki, očaran spriču navzočnosti tako milostno naklonjenega vladarja, hitro odgovori: "Vse je mogoče, samo ako človek hoče: tudi ta cesta nam ne sme biti nemogoča!" Od tega trenutka dalje gospod Hradecki ni imel več miru: njegove misli so bile zaposlene samo s tem, kako bi uresničil idejo, ki jo je ljudomili cesar izrekel kar tako v šali . . .

V patriarhalnem popisu Hohenwarta se slika stopnjuje s tem, da je bil v času razgovora teren med Ljubljano in Igom zares neprehoden in se je večini navzočih — verjetno tudi cesarju samemu — zdela ideja ravne ceste neizvedljiva.

In vendar so gradnjo Ižanske ceste izpeljali ter že leta 1825 začeli s pripravami. Gradili so jo v ravni črti, brez ozira na zapreke v močvirnem terenu. Že takoj ob Gruberjevem prekopu je bilo treba zasuti več z vodo napoljenih velikih kotanj. Blizu Iščice je bil tudi velik ribnik, po takratnih poročilih "šest do sedem sežnjev globok". Nova cesta se mu ni ognila, ampak ga prerezala na dvoje. Dalje je bilo treba cesto speljati čez Loščico, preko katere si prišel doslej le s čolnom. Zaradi vijugaste struge jo je ravna nova cesta prečkala ne samo enkrat, ampak štirikrat. Pač edini način, da je Ižanska cesta mogla teči ravno, kakor je "presvitli cesar želel". Tako je bil — lahko rečemo — z Ižansko cesto postavljen spomenik ižanski trmi, ki je še danes znana povsod, kjer biva slovenski rod. Oča Škraba, ki živi v Baragovem domu, bo to potrdil, saj je dostikrat vozil po Ižanski cesti s konjičkom ali

Slika
Ljubljane
iz časov,
ko so gradili
preko Barja
Ižansko cesto

pa poganjal svoj bicikelj. Še to rad dostavi, kadar o tem pripoveduje, da je bil navadno tudi veter po svoje trmast: ko je kolesaril proti Ljubljani, je vleklo od tam proti Krimu, ko se je vračal proti Igu, je pa vleklo od Krima... A zmagla je le vedno — izžanska trma.

Ižansko cesto so gradili tako, da so ob projektirani cesti na vsaki strani izkopal najprej globok jarek, po katerem je odtekala voda in sušila zemljo med jarkoma. Nato so za osnovo po vsej progi polagali debele butare svežih vrbovih vej; navadno po tri plasti, na najbolj močvirnih mestih pa še več. To osnovo so prekrili s prstjo, nanjo pa nasuli prodnega kamenja ali gramoza za končno cestno površino. Prst na obeh straneh ceste ob jarkih so ojačili s tem, da so zasadili vrbe in jelše, pozneje pa največ jagnjede. Vitki visoki jagnjedi so se najbolj obnesli in so na starih slikah markantna značilnost Ižanske ceste. Bili so kaj koristni v času povodnji: če je cesto preplavila voda, je popotniku le "ograja" dreves nazorno kazala, kje je rob ceste in se prične jarek. Žal so jagnjede kasneje precej uničevale strele; nekaj so jih podrli tudi viharji, saj je imel veter tu na odprtem precejšnjo moč. Pa tudi prevlažna tla jim menda niso bila pogodu. Kod študent se izpred zadnje vojne še spominjam štirih ali petih dreves za botaničnim vrtom — edini ostanek tega dolgega drevoreda jagnjed.

Dela na novi cesti so se resno pričela leta 1826 in so bila v glavnem končana že leta 1827, le del proti ižanski strani je ostal še za naslednje leto. V juniju 1828 so Ižanci po njej pripeljali prve vozove v Ljubljano. Naloženi so bili s senom — pa verjetno kot prvi tudi primerno okrašen. Cesta, ki je veljala za takratni čas domala neizvedljiva, je bila tako odprta prometu, četudi je prodna oziroma gramozna plast njeno celotno dolžino prekrila šele jeseni istega leta.

Gradbo Ižanske ceste je organizirala lokalna osuševalna komisija, sestavljena iz zastopnikov raznih oblasti in pod vodstvom ljubljanskega župana. Gradbene stroške pa so s prostovoljnimi delom manjšali vsi, ki so videli v cesti svojo pridobitev: Ljubljančani, ki so najbrž mislili na lažje izlete na Krim in v njegovo lepo okolico; prebivalci ljubljanskega polja, ki so imeli na Barju svoja zemljišča, zdaj več ali manj že osušena in uporabna; zlasti pa vse bližnje vasi, seveda z Ižanci na čelu. Ti zadnji so bili najbolj delavni in navdušeni. Kaj bi ne bili! Saj se je z Ižansko cesto zanje nad polovico skrajšala pot do Ljubljane. Tja pa so radi hodili prodajat marsikaj: od drva in sena pa do zelja in šote, ki so jo rezali na svojem znamenitem Barju. Kdor ne ve, da je šota del bivšega jezerskega dna in posušena odlično gori, naj pa oča Skraba vpraša. Morda mu bo razložil tudi to znamenitost ljubljanskega barja.

JAKA NAPROŠEN

V precepu

Življenje piše svoje zgodbe . . . Našo je zžil na papir J. L. v domovini in je bila objavljena v DRUŽINI.

Inženir Jesenko, vodja oddelka v ugledni tovarni in oče dveh iskrih otrok, se je po desetih letih srečnega življenja nepričakovano znašel v skrajno neprijetnem položaju. Na pot blesteče službene kariere se mu je zakotalila "najbanalnejša" izmed vseh možnih zaprek: prvo obhajilo njegovih dvojčkov. Kakšna neumnost!

Ko sta ga otroka prosila za obisk cerkve, je pogoltnil hudo besedo o neumnosti in ju odpravil z obljubo, da se bodo pomenili jutri . . .

Doslej mu je šlo vse nekako po sreči. V zakon je dobil idealno ženo (o tem je še vedno prepričan) z eno samo napako: verna je in hodi z otrokoma v cerkev. Svojo napako pa je videl v preveliki strpnosti, v imenu katere je ženi puščal proste roke pri vzgoji. Preveč jo je imel rad in prepošten je bil, da bi skušal z njo nazor-

sko tekmovati iz zakulisja.

Kot organiziran človek je privolil v cerkveno poroko nekje zunaj in v globoki tajnosti. Tedaj je podpisal izjavo, ki jo mora zdaj spoštovati. Priznati pa si mora, da je pred desetimi leti vse bolj doživljal očarljivost svoje neveste kakor težo izjave, ki ga zdaj tolče po petah.

Ko mu je umirala mati, ji je sicer izpolnil poslednjo željo, toda duhovnik je smel priti k njej šele ponoči, pokopali pa so jo v najožjem družinskem krogu. Osmrtnico je dal objaviti šele dan po pogrebu. Previdnosti namreč ni nikoli preveč.

Ko mu je žena povila zdrava in lepa dvojčka, je bil zelo ponosen. Sledil je krstni obred in spet je moral spoštovati izjavo. Dovolil si je le posmehljivo pripombo: "Takole brez sodelovanja

Sladko breme
na očetovih
ramenih . . .

osebne volje lahko iz njiju napraviš tudi Kitajca!"
In spet so iz previdnosti šli nekam ven.

Da, vse doslej mu je po zaslugi ženine obzirnosti šlo nekako po sreči. Zdaj pa sta dve nasprotujoči si vrednosti tako nenadoma in sočasno planili predenj, da se čuti hkrati dvignjenega na prestol in pahnjenega v jarek: v podjetju so ga predlagali za generalnega direktorja, otroka pa ga prosita, naj bi njun "zlati dan" sodoživljal z njima v domači cerkvi . . .

Počuti se, kot da je ves čas dotlej preživel v omami, zdaj pa stoji prebujen pred povsem novo resničnostjo. Vse je čudno spremenjeno. Kaj se dogaja z njim? Čuti, da ga prav tisto, na čemer je dotlej tako trdno stal, pušča na cedilu.

S kakšno lahkoto in odločnostjo je svoja otroka poslal h krštu na deželo, ko ga je žena prosila,

da bi to opravili doma; zdaj, ko otroka sama upirata vanj razumne in tople proseče oči, jima ne upa reči NE. Kaj je tisto, kar jima tako nezadržno sije iz oči? Ve, da je to žar osebnostne trdnosti, a poleg tega je še nekaj.

In tisto "nekaj" mu brani, da bi v sebi ponovil svojo sodbo o "najbanalnejši" zapreki, ki se mu je zdela neznatna ko frnikola, ki jo bo igraje spotoma odsunil. Odkar pa o nji premišlja, se je frnikola razrasla v ogromno skalo, ki mu sega visoko prek glave, da ne vidi ničesar pred seboj. Oblazinjeni stol generalnega direktorja ga še čaka na drugi strani, a ve, da si ga bo za zmeraj zapravil, če mu ne uspe diplomatsko preplezati te skale. Kako, kako?

Zvečer je bil utrujen od razmišljanja. Pred seboj je uzrl žalostne oči umirajoče matere, ki ji ni privoščil poslednje tolažbe pred nočjo. Čeprav mu je odpustila, je svojo žalost ponesla v grob. In te oči ga iz groba vprašujejo, ali bo tako storil tudi z otrokoma.

Zdi se mu, da sta otroka sredi noči vstala in bedita pred njegovimi vrati, da bi prej dočakala obljubljeni "jutri". V sencah mu kljuje žila v ritmu dihanja čakajočih otrok, ki bedita za vrniti, da jima oče brez odgovora ne pobegne v tovarno. Ne, teh nedolžnih in resno zavezujočih oči ne sme oslepiti s trnjem razočaranja.

Zjutraj sta otroka še v spalnih srajčkah pritekla k njegovi postelji:

"Očka, obljubil si . . ."

Tisto "nekaj" je še jasneje posijalo iz štirih oči, ki so ga obiskovale vso noč. In nenadoma ni videl pred seboj ne poti do direktorskega stola ne frnikole in ne skale, samo svoja svetlooka otroka, ki sta mu vse.

"Pojdeš tudi ti z nama?"

"Seveda pojdem! Skupaj pojdemo. Naj ljudje v cerkvi vidijo, da imata poleg mamice tudi živega očeta."

DOMAČI V DOMOVINI SPRAŠUJEJO . . .

. . . kje je **Emil VINČEC**. Zadnji naslov je bil Paraburdo, W.A.

. . . kje je **Karlo ČENDAK**, okrog 56 let star.

. . . kje je **Viktor POPIT**, doma iz Borovnice. Zadnji naslov je bil Gowrie Park, Tasmania.

KAM GRE AVSTRALSKO GOSPODARSTVO?

Tomaž Možina, (B. Econ.), Sydney, N.S.W.

AVSTRALSKO GOSPODARSTVO gre rakovo pot — tako se govori dandanes. Temu so krivi socialistični oblastniki v Canberri, ker vodijo deželo brez pameti. Očita se jim, da so v zadnjih desetih mesecih, odkar so prevzeli državne vajeti, popolnoma zavozili narodno gospodarstvo. Ni več prave stabilnosti, zaupanje poslovnih ljudi vidno peša, inflacija zmanjšuje dan na dan vrednost denarja in draginja je strašna. In nihče ni zadovoljen z avgustovim budžetom.

Poglejmo, kako je z vsem tem! So še kakšni drugi razlogi? Ali je Avstralija res na tako slabih gospodarskih nogah?

Državni **budžet** oz. proračun, ki je bil obavljen koncem avgusta, je prizadel mnoge. Laburisti namreč vza-

mejo svoj gospodarski — kot tudi politični program — precej resno. Kar so pred volitvami obljubili, hočejo izpolniti. Mnogi od programov so res upravičeni, po drugi plati pa zelo dragi. Izpolnitev obljub gre končno le na račun tistih, ki so jim obljube veljale. Ker niso zvišali osebnega davka, so pač morali povečati pristojbine na druge stvari, kot n. pr. na bencin, pošto, alkoholne pijače, tobak itd. Ta postranski dohodek se bo uporabil predvsem za šolstvo (skoraj dvakrat toliko kot lani — glej tablico), zdravstvo, občinske usluge in socialno zaščito. Bolj upravičeno bi se smel pritožiti poslovni človek, ker letošnji budžet predstavlja prenos sredstev iz privatnega v državni sektor.

Tablica I — Primerjava proračunov

	1972/73	1973/74	Povečanje od leta 72/73	
	Dejanski	Predvideni	\$ milijonov	v %
Obramba	1,234	1,266	32	2.6
Šolstvo	439	843	404	92.0
Zdravstvo	783	979	196	25.0
Socialna zaščita	2,100	2,439	340	16.2
Stanovanje, Občinske usluge	127	538	411	324.3
Prosveta in šport	117	163	46	39.8
Emigracija	48	52	4	8.4
Ekonomske usluge (voda, elektrika...)	1,325	1,568	242	18.3
Državne usluge (administracija, predstavništva...)	761	928	167	22.0
Drugo (neopredeljeni skladi)	3,297	3,393	96	2.9
Skupni stroški	10,230	12,168	1,938	18.9
Skupni dohodki	9,521	11,481	1,960	20.6
	— 709	— 687		

Vir: "Budget Speech and Statements", Canberra, A.C.T., 21/8/1973.

Iz tablice je razvidno, da so se dohodki budžeta, izraženi v odstotkih, povečali v primerjavi z izdatki in da je deficit letos manjši kot je bil lani. Je pa tudi očitno, da bo vlada zapravila skoraj dve milijardi dolarjev več. To pa seveda vodi k perečem problemu.

V bistvu **inflacija** pomeni, da je v obtoku več in več denarja kot pa blaga in uslug (N.B. O tem sem že enkrat pisal v "Mislih"!). Tako, na primer, se je količina denarja v zadnjem gospodarskem letu povečala za 25.7% in v letu pred tem za 10.5%, dočim se blago in usluge (skupaj z uvoženim) niso zvišale v istih obdobjih niti za polovico toliko. Dodatni denar je prišel v obtok iz inozemstva v obliki raznih investicij, od izvoza, neprestanem povečanju plač in iz same državne blagajne.

Inflacija vlada dandanes v mnogih deželah — pravzaprav je svetovna bolezen. Vzrok ji je iskati, kot že rečeno, v izrednem gospodarskem razmahu, polni za poslitvi in splošnem pomanjkanju hrane in surovin.

Tablica II — Stopnja inflacije v izbranih deželah (v %)

Leto:	Avstralija	Vel. Britanija	Z.D.A.	Japonska
1971/72	8	10	5	12
1972/73	11	12	6	14

Vir: "U.N. Year Book", New York, 1972;

"Business Statistics", Bureau of Census & Statistics, Canberra, 1973.

Avstralska inflacijska stopnja je trenutno več kot 13% na leto. Strinjam se, da je to veliko, veliko preveč. Potrebno je kaj reševati to kočljivo nalogo, že zaradi tega, ker visoka inflacija pomeni posreden prenos sredstev od revnih na bogate.

Vlada je povzela že dokaj upravičenih **m e r**: tako, n. pr., trikratno revaluacijo avstralskega dolarja (skupaj za 23.15%), zmanjšanje carine (za 25%), večje obrestne mere (in s tem "credit-squeeze"), nadzorovanje cen in podobno. Škoda je, da pristop k reševanju teh perečih točk ni izvenstrankarski.

Budžet je res nekoliko razkošen, toda zgoraj omenjeni ukrepi mu le predstavljajo močno protiutež. Upati smemo, da bo Avstraliji uspelo, da zveča uvoz, zmanjša izvoz, omeji investicije, "prikleni" cene in plače ... ter se bo tako morda le izmazala iz šap inflacijske pošasti.

Avstralsko gospodarstvo je kljub vsemu zdravo. Pri polni zaposlitvi, velikih deviznih skladih in pri \$3,000 letnem dohodku na prebivalca — kako drugače tudi ni moč govoriti. Morebiti gospodarstvo trenutno res ni v najboljših rokah; je pa zato vsekakor še vedno na zdravih, močnih nogah. In te se menda še ne bodo tako hitro zamajale in odpovedale.

ZAMEJSKA PRIMORSKA

VEDNO VEČ slovenskih zdomcev potuje vsako leto v domovino. Naj ne pozabijo obiskati spotoma tudi Primorske!

Ako se bodo cglasili v **Trstu**, jim tam ne bo treba biti v zadregi zaradi morebitnega neznanja italijanskega jezika. Slovenske ustanove in razni obrati sicer ne nosijo slovenskih napisov, so pa po Trstu v takem številu, da jih ne bo težko najti.

Ne zamudimo v Trstu priložnosti obiskati kako predstavo slovenskega gledališča v Kulturnem domu (ulica Petronio 4), prav blizu Sv. Vincencija. Prireditve in

razna srečanja pa prirejajo tudi številna naša društva: Slovenska prosveta (ulica Donizetti 3), Slovenski klub (ulica Geppa 9), dalje Marijini domovi v Rojanu, pri Sv. Ivanu, posebno pa v ulici Risorta 3, prav v mestnem središču.

Za razne prireditve kaj lahko izvemo iz slovenskih primorskih listov: "Primorskega dnevnika", "Katoliškega glasa" in "Novega lista". Priljubljene so po Primorskem tudi revije: mesečnik "Mladika", dalje "Literarne vaje" za srednješolce, za otroke pa zlasti "Pastirček", ki ga izdajajo slovenski kateheti (uredništvo je na naslovu: Scorcola ulica 26). Tržaški Slovenci so res izredno živahni.

V mestu je tudi nekaj slovenskih gostiln, kjer se lahko slovensko pogovorimo in obenem pokrepčamo z domačimi tržaškimi specialitetami. Znana je gostilna "Pri Jožku" v ulici Ghenga, ali pa "Ostrouška" ob morju pri grški cerkvi (ulica San Nicoló 1). Trst ima tudi slovensko banko: Tržaška kreditna banka je v bližini Kanala, ulica Fabio Filzi 10. Tu moremo tudi menjati valuto in opraviti druge bančne posle.

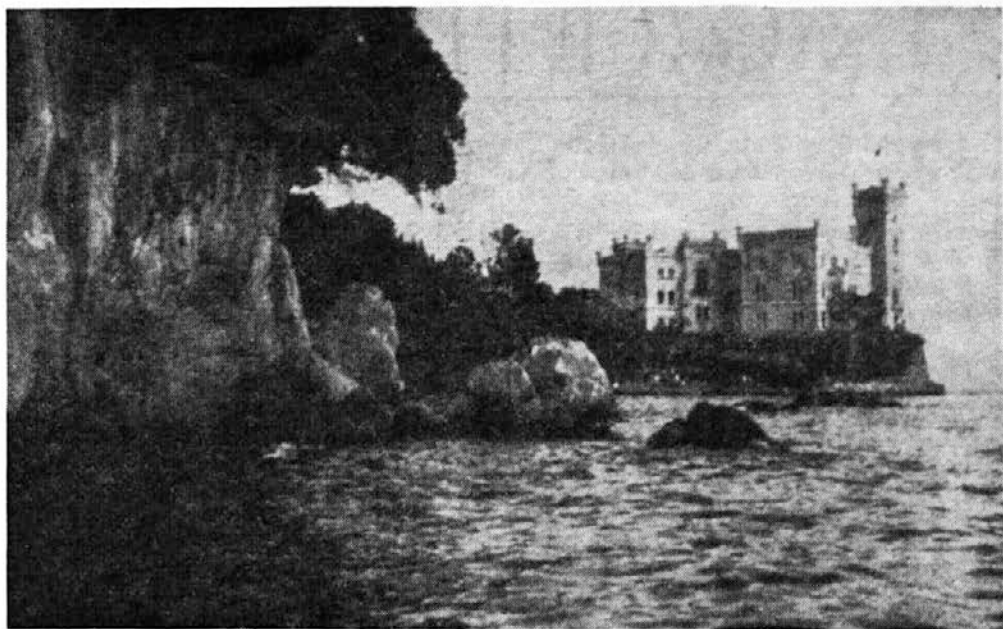
V tržaški okolici je še polno slovenskih gostiln in trgovin, posebno na Opčinah nad mestom. Tu je v septembru vsako leto tudi izredno lepa marijanska slovesnost, ki je vsekakor ni zamuditi, če vas ta mesec zanesa na Primorsko. V bližnjem Repentabru pa prirejajo — navadno v mesecu juniju — **Kraško ohcet**, po svojih starih običajih in v kraških slovenskih narodnih nošah. Poroka sama se vrši v mogočni repentaborski cerkvi. — Za božič pa je vsako leto najbolj uspela tržaška slovenska prireditev **Koncert božičnih pesmi**, ki ga prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov.

Slovenske maše so po osrednjih mestnih cerkvah in po okolici. V sredini mesta pri Sv. Antonu Novem ob Kanalu in pri Sv. Jakobu. Obiska je vredna tudi stara tržaška stolnica sv. Justa, od koder je z griča krasen

Pred Sv. Antonom Novim v Trstu

**Gradič
Miramar
sanja
o svoji
preteklosti . . .**

razgled na mesto in morje. Ne daleč ob morju je znani gradič Miramar. Zgradil ga je nadvojvoda Maksimilijan, ki je bil pozneje kot mehiški cesar zajet in ustreljen.

Ob obali ali visoko na bregovih se dalje vrstijo slovenske vasi: Sv. Križ, Prosek, Kontovel... Tu je v bližini velikansko Marijino svetišče na Vejni, ki gleda s kraškega roba na morje. V njem je slovenski oltar s sliko sv. Cirila in Metoda, delo znanega slikarja Tonea Kralja. Svetišče ima tudi slovenskega duhovnika, da so naši romarji oskrbljeni.

Ko vozimo iz Trsta proti Gorici, gremo mimo Devinskega gradu, mimo Štivana nad mogočnimi izviri kraškega Timava. Tu je stal некоč samostan, ki ima v zgodovini velike zasluge za pokristjanjenje primorskih Slovencev. Vas Doberdob na kraški planoti pa nas spominja na prvo vojno in na upor slovenskih vojakov. "Oj, Doberdob, slovenskih fantov grob..." poje naša pesem.

Pridemo do **Gorice** z njeno okolico med Goriškimi Brdi, Vipavo in ravno Furlanijo. Mogočen goriški grad se dviga nad mestom prav nad velikim trgom, ki mu domačini od nekdaj pravijo Travnik. Na Travniku je cerkev sv. Ignacija, kjer je vsako nedeljo slovenska božja služba, med katero prepeva priznani pevski zbor. Pred cerkvijo nas bo zanimal spomenik tolminskim puntarjem, ki so jih tu sodili in usmrtili leta 1714. Na zgornji strani trga je Katoliška knjigarna (Libreria Cattolica), kjer so naprodaj tudi slovenske knjige. Zraven je gostilna "Figelj" (uradno se imenuje All' Università), kjer vam po slovensko postrežejo.

Nedaleč od Travnika je Sv. Ivan, nova slovenska župnija, ki združuje vse slovenske ljudi v Gorici. Pravila

so bila urejena tako, da se Slovenci v zadevi krstov, porok in podobno lahko iz vsega mesta obračajo naravnost na slovensko župnijo. Vsak italijanski župnik pa je celo dolžan vprašati slovenskega farana, če bi želel bogoslužna opravila raje v domačem jeziku pri Sv. Ivanu. Ta rešitev dušnega pastirstva je res nova za slovenske ljudi v zamejstvu, kjer še niso povsem izginila stara nacionalna nasprotstva. Velika zasluga pri tej rešitvi gre sedanjemu goriškemu nadškofu Cololinu, ki je furlanskega rodu in zelo razumevajoč človek.

List "**Katoliški glas**" se tiska v Gorici. Tu še vedno deluje tudi **Goriška Mohorjeva družba**, ki jo je leta 1924 ustanovil goriški nadškof Sedej in je edina slovenska ustanova, ki je preživela čase fašizma. Njeno poslanstvo je za Primorsko še danes neprecenljivo, tako v krščanskem kot v kulturnem pogledu. Družba prav zdaj pripravlja **Primorski biografski leksikon**, v katerem bodo zbrani podatki o narodnih delavcih s primorskega območja, ki je imelo v zgodovini posebne razmere. Družba vsako leto razveseli svoje naročnike s Koledarjem in knjižnim darom, ki po kakovosti in izbranosti presega podobne izdaje. Sedež Družbe je na stari Placuti (Riva Plazzutta 18).

Opis obiska naše lepe zamejske Primorske bomo nadaljevali in končali prihodnjič. Morda bo le komu pomagano, da se bo lažje znašel, če ga pot zanese v ta konec dežele. Kdor pa te kraje pozna, mu bo ta opis gotovo obudil vsaj spomine . . .

J. Š.

P. BAZILIJ SPET TIPKA

5. oktobra 1973

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Naj zopet začnem s pogrebi? Žal imam zopet tudi to vrsto novic. Kar prevečkrat in kar preveč naenkrat . . .

Na soboto 8. septembra je zadela nesreča družinico Riharda Škergeta in Centre r. Renz v Deer Parku. Dvanajstletni sin **Rudi** je odšel s kolesom kakor navadno prodajati časopise in se ni več vrnil. Na ballaratski cesti ga je podrl avto. Pri padcu je bil tako nesrečno ranjen, da so nezavestnega prepeljali v bolnišnico v Footscray, kjer je kmalu izdihnil. — Rudi je bil rojen 11. decembra 1960 v Williamstownu. Bil je priden fant in je njegova nenadna smrt globoko odjeknila med součenci. Tudi naši piščalkarji so ga poznali, saj je lani z njimi nastopil s kitaro. — Sožalje preizkušani družini, ki je svojega dragega Rudita v sredo 12. septembra spremlila iz cerkve sv. Petra Chanela na pokopališče v Brooklyn. Prepričani smo, da ga je Bog poklical k sebi, ker ga je imel rad. Samo On ve, kaj vse mu je s tem prihranjeno.

● V sredo 12. septembra zjutraj je v Austin Hospital izdihnil **Mate ŠTIMEC** po svoji tretji operaciji na možganih. Bil je zelo lepo pripravljen na odhod v večnost, saj je pred prvo operacijo pri polni zavesti prejel zakramente in je bolečine vso dolgo bolezen res vdano prenašal. Pokojnik je bil rojen 7. januarja 1931 v Pasjaku, župnija Šapjane na meji Istre. V Avstralijo je dospel leta 1951, tu se je poročil leta 1956 v Richmondu z Marijo Novak. Domek sta si ustvarila v Bulleenu in je bil velikokrat med nami pri slovenski maši v Kew. — V četrtek zvečer smo ga pokropili v naši cerkvi in zmolili zanj rožni venec, v petek 14. septembra po maši zadušnici ob devetih pa smo ga spremili na keilorsko pokopališče.

Naše iskreno sožalje ženi in sinku Editu ter mami, ki jo je pokojnik pred nekaj meseci poklical v Avstralijo na počitnice in ji je zdaj vsaj v tolažbo, da je mogla sina spremiti na zadnji poti. Blagega pokojnika priporočam v molitev. Naj počiva v božjem miru!

Takole ob ognju so potekli zimski večeri v Baragovem domu . . .

● V ponedeljek 17. septembra so našli da domu v Thornbury mrtvega **Cvetka OSTROŽNIKA**. Verjetno je bil mrtev že od petka 14. septembra zvečer, ko je prišel domov. Zadnji čas se je v boleznijo zelo zanemaril in je imel tudi večkrat napade. Bil je sam v hiši, ker je žena s sinom Cvetkom pred enim tednom odšla domov na obisk. Tam jo je presenetila nenadna vest.

Pokojni je bil rojen 22. aprila 1933 v Stopniku, župnija Dolenja Trebuša. Preko italijanskih taborišč je dospel v Avstralijo leta 1959 in se še isto leto v aprilu poročil z Marto Šajn iz Knežaka.

V četrtek 20. septembra zvečer je Cvetko ležal v slovenski cerkvi, kjer smo za pokoj njegove duše odmolili rožni venec. Pogrebna maša je bila naslednji dan, nato pa pogreb na keilorsko pokopališče. Vsem domačim naše sožalje!

● Pa tudi Adelaido je zopet obiskal angel smrti. Pri svojem zadnjem obisku sem zvedel, da je 19. avgusta po hudi bolezni preminula gospa **Tereza Dionizija BREGANTIČ**. Blaga pokojnica je bila rojena 22. novembra 1911 v Števerjanu, v Komjančevi družini. Tudi njen mož Franc je iz Števerjana. S hčerko in sinom sta se podala na izseljensko pot in v septembru 1950 na ladji "Marapura" dospela v Avstralijo. Živelii so v Cairnsu, Qld. Tu se jima je rodil še en sin, dočim sta sina Mirka izgubila leta 1959 v prometni nesreči. Pred par leti se je Bregantičeva družina preselila v Adelaido in si ustvarila novi domek v Broadview.

Maša zadušnica je bila v cerkvi v Vale Parku. Sledil je pogreb na pokopališče v Enfield, kjer bodo zemski ostanki čakali vstajenja.

Vsaj Bregantičevi družini in tudi sorodnikom doma naše iskreno sožalje!

● **OČETOVSKA PROSLAVA** na prvo nedeljo v septembru je bila prijetno domača in otroški prizorčki prisrčni. Zahvala gre vodstvu Slomškove šole, pa tudi

staršem. Nastopom je sledil srečolov Društva sv. Eme. Dobitkov je bilo okrog 350 in nekateri res precej vredni. Bilo je dosti veselja in smeja, srečke pa vse razprodane. Licitacija krasne šahovske mizice (izdelal in podaril jo je g. Plesničar), ki jo je vodil g. Rado Škofic, je tudi prinesla Društvu sv. Eme kar čedno vsoto. Članice pa so nam vsem lepo postregle in smo bili vsi zadovoljni, mladi in stari.

● Trinajsta obletnica Baragovega doma dne 15. septembra zvečer je privabila v dvorano veliko bivših Baragovcev z njihovimi družinami. Bilo je veselo srečanje, saj se nekateri celo leto niso videli. Poleg nekaj dobrotnikov hostela in gostov je nadškofijo zastopal vikar za emigracijo, Father Michael Rafter, državni emigracijski urad pa direktor socialnega oddelka, Frank de Groot. Ob domači zabavi in prigrizku, plesu med prijetnimi melodijami našega orkestra "BLED" in prijateljskim kramljanjem je kar prehitro minil večer. Imeli smo tudi srečolov, torto pa so nam za obletnico pripravile naše sestre. Letos je imel Matija Štukelj srečo, da je upihnil vseh trinajst svečk naenkrat ter odnesel nagrado. Že tretjič na naših obletnicah: to se pravi, da nima samo sreče, ampak tudi v pljučih dosti sape.

Iskrena zahvala vsem, ki so pomagali pri pripravih ter postrežbi. Drugo leto se pa spet vidimo, kajne fantje?

● Zdaj je na vrsti **prva nedelja v novembru z našim tradicionalnim obiskom slovenskih grobov na keilorskem pokopališču ter romanjem v Sunbury**. Kdor se želi poslužiti avtobusa, naj nam pravočasno javi. Izpred cerkve bomo odšli kmalu po deseti maši ter bomo na pokopališču okrog poldne. Domače pokojnih prosim, naj bi stali ob svojih grobovih. Pri blagoslovu ne bi rad kak grob izpustil, to pa je kar mogoče, ko je število že tako visoko. — Nato bomo šli dalje v Sunbury, kjer se bomo za procesijo zbrali na že znanem mestu. Procesija se bo pričela ob 2:30 in jo bo vodil z Najsvetejšim vrhovni predstojnik salezijancev ter ob somaševanju opravi mašo na prostem. Avstralski salezijanci, ki vodijo kmetijsko šolo v Sunbury, obhajajo letos zlati jubilej, ter so za to slovesnost povabili tega visokega gosta.

Udeležimo se obiska grobov in procesije zares polnoštevilno! Zlasti naj nobena naših narodnih noš ne ostane v omari! Telefonirajte našim sestram v Slomškov dom, če si jo želite izposoditi za ta dan: imamo jih lepo zbirko.

● Slovenske poroke ta mesec ni bilo nobene, krsti pa so sledeči: 8. septembra so krščevali naši sosedje, družina Franca **Petelina** in Marije r. Jelen. Seveda je fantek po očetu dobil ime **Frank**. Isti dan sta bila še dva krsta. Za **Natašo Sandro** bodo klicali hčerko Kristjana **Janežiča** in Marte r. Poropat, ki so jo prinesli iz Avondale Heights. **Cyndy Louise** pa je hčerka Alojza **Jeriča** in Ivanke r. Rozman, Mulgrave. Sem slišal, da Jeričevi fantje s punčko niso bili zadovoljni, a končno so se le utolažili in jo sprejeli za svojo. Mama pa je

bila gotovo vesela, da bo v nekaj letih dobila pomočnico pri gospodinjstvu. — Dne 9. septembra je krstna voda občila **Davidu Marjana**, ki je razveselil družino Karla **Štrancarja** in Nevenke r. Bolčina, Chadstone. Ostala dva krsta tega dne pa sta bila tudi za fanta: **Ivan Anton** je novi član družine Antona **Gjereka** in Sabine r. Novak, Heidelberg; **Marko** pa je sinček Vilka **Funda** in Gordane r. Popović, South Box Hill. — Dva krsta sta bila na dan 15. septembra: **Mirko Plačko** in Ana r. Gadanec sta iz Forest Hilla prinesla **Dorothy Michelle**, Mijo **Zver** in Jelena r. Cimerman pa sinka **Predraga** iz St. Albansa. — V Adelaidi sem med septembrskim obiskom krstil dva novorojenčeta. Dne 22. septembra je bila krščena **Lilijanica**, ki je razveselila družino Antona **Ivančiča** in Hedvike r. Smodiš, Woodville South. Iz Penningtona pa sta prinesla h krstu Edi **Bordon** in Maria r. Kosynskyj svojo hčerko **Sonjo**. Njen bratec Steven je zelo ponosen nanjo: niti za milijon dolarjev mi je ni hotel prodati. — Oba krsta sta bila v kapelici našega Misijona Svete Družine v West Hindmarshu.

Vsem družinam naše iskrene čestitke!

● Da smo v Baragovem domu zadnji čas zlasti po zaslugi Potočnikove družine veliko obnovili, sem že zadnjikrat omenil. Precej plesarskih del in popravkov je bilo storjenih tudi v cerkvi in v dvorani. V hostelu pa smo obnovili sobo namiznega tenisa in sobo z biljardom. Obe sta dobili tudi nov pod, zdaj pa so na vrsti kuhinja in oba hodnika. Ker so ta mesec zaprli holandski hostel, smo iz njega dobili tudi precej vrednih kosoč pohištva in še marsikaj (pa tudi nekaj fantov, ki niso imeli kam iti).

Zelo lepa je zdaj obnovljena čitalnica (soba z zemljevidom Slovenije). Dobila je iz holandskega hostela čeden lesen lestenec, zavese pa je oskrbela Anžinova Francka, in ji gre naša topla zahvala. — Ta soba je v zimskih mesecih najbolj uporabljena, saj je s svojim odprtim ognjiščem edini topli kot hiše. Pri ognju pa je tako prijetno sedeti. Z drvimi nas je to leto oskrbel rojak Toni Bratuša in smo mu zanje res hvaležni.

● Nogometna sezona se je končala. Naši fantje so se kar dobro odrezali: "KEW SLOVENE" (nogometno moštvo Slovenskega društva) je redno igral in tudi treniral. Zato pa uspeh ni izostal: v svoji diviziji so dosegli **drugo mesto** in jim ob koncu sezone iz srca čestitamo.

● Večerno mašo bomo imeli v naši cerkvi na četrtek 1. novembra, ko je zapovedan praznik VSI SVETI. Enako naslednji dan na spomin vernih duš, ko je obenem tudi prvi petek v mesecu.

● Kot drugim večjim naselbinam po Avstraliji se v novembru tudi Melbourne obeta obisk **Savskega vala**, ki gostuje med nami na povabilo Zveze slovenskih društev Avstralije. Prepričan sem, da nam bodo fantje prinesli s slovensko pesmijo in melodijo prijetne urice spominov na domovino. Kdaj bo nastop, si oglejte v oglasu, saj bo škoda zamuditi lepe prilike.

Izpod Triglava

* V LJUBLJANSKEM ČASOPISJU je bilo letos dosti polemike o predavanju dr. Jurija Zalokarja, predsednika častnega razsodišča Slovenskega zdravstvenega društva. Doktor je v aprilu predaval na Otočcu na sestanku zdravnikov. Kritiziral je ter zanikal strokovnost in vrednost celotnega sistema načrtovanja družin. Obtožil je ginekološko kliniko v Ljubljani, da je opravljala ne le komisijsko dovoljene splave, ampak za devize celo kriminalne posege. Med drugim je tudi dejal: "Pričakovati bi bilo, da bodo kolegi, ki delajo na Inštitutu za načrtovanje družine, posvetili 90% časa skrbi za pomoč družini. Sem sodi skrb za gospodarsko in socialno olajšanje materinstva, daljši porodniški dopusti, skrajšan delovni čas, skrb za stroške, dodatke, za stanovanja, za boljše delovne pogoje, sem sodi tudi spodbujanje in priznanje materinstvu . . ." Spomnil je na občutno padanje rodnosti v Sloveniji in nadaljeval: ". . . Toda Inštitut je 90% časa posvetil le kontracepciji. Kontracepcija se širi v znemo, kot da smo Indija ali Brazilija. Menim, da bi pomenilo nadaljevanje sedanje poti zločin zoper naš narod in zoper narodno zdravje. To še toliko bolj, če upoštevamo številne komplikacije . . ."

Seveda je bil odkriti doktor napaden od vseh strani. Glavno besedo je menda imela Konferenca za družbeno aktivnost žena, ki se je oprla na protest ginekološke sekcije Zdravniškega društva. Nisem mogel zaslediti, kako se je stvar končala. Vsekakor je odkrita beseda dr. Zalokarja zadela v polno.

PTUJ SE POSTAVLJA z zdravilnim toplim vrelcem. Res je moral Geološki zavod vrtati ponj nič manj kot 1064 metrov globoko, pa se je le izplačalo. Zagrebški zavod za fizikalno medicino in rehabilitacijo je vodo preiskal in ugotovil, da spada v sam vrh evropskih zdravilnih vod. Po sestavi in vrednosti je enaka vodi znamenitega nemškega zdravilišča v Wiesbadnu, je pa ptujska voda še nekoliko toplejša: na površini ima 32,2 stopinj.

OB DVESTOLETNICI smrti čebelarja Janša, našega svetovnoznane pionirja na polju čebelarstva, so v zgornjih prostorih radovljiške graščine odprli prenovljeni in povečani čebelarški muzej. Je to brez dvoma ena redkih tovrstnih institucij na svetu. Tudi nanjo smo Slovenci lahko ponosni, ne le na ime Janša.

ČOLNARJI SO STAVKALI letos na našem Bledu. To pa iz protesta, ker je občinska skupščina Radovljica odločila, da dobe na jezeru za stalni in redni prevoz turistov na Otok domovinsko pravico tudi motorni čolni. Pa se je ta stavka kar srečno končala. Marsikdo turistov bo še vedno raje najel čoln in bo tudi v bodoče za vse dosti dela.

Zasebni motorni čolni pa so še vedno prepovedani, da s tem preprečijo prehudo onesnaženje vode z oljem.

Pri tej stavki blejskih čolnarjev pa ženske menda niso imele kaj prida besede kot tistikrat proti Francozom. Če bi jo imele, bi se stavka najbrž končala — brez motornih čolnov . . .

POSTOJSKA JAMA je imela letos samo v prvih šestih mesecih 292.000 obiskovalcev, od teh je bilo domačih 89.500, ostali pa so tuji turisti. Pa tudi znani Predjamski grad beleži vse večji obisk, kot prejšnja leta.

TUDI SLOVENSKA OBALA se lahko pohvali, da jo je v prvi polovici leta obiskalo več turistov kot lansko leto. Povečal se je pa v glavnem obisk tujih gostov (kar za 34%) in računajo, da bodo do konca sezone lahko zabeležili dva milijona nočitev.

Istočasno s poročilom pa odgovorni tudi že javljajo narodu, da bo letos dobiček precej manjši od lanskega: stroški v gostinstvu so bolj prarastli kot cene . . .

NAD 500 DIREKTORJEV različno velikih državnih podjetij je bilo v Jugoslaviji lani obtoženih poneverbe, tatvine, zlorabe položaja in podobnih prestopkov. Število je dvakrat večje kot je bilo leto poprej. Po poročilih belgrajskih časopisov je glavno državno pravdnništvo obvestilo parlament, da gre skupna škoda v težke milijone tuje valute.

Ni se torej čuditi, da gospodarstvo nikamor ne gre. Čudimo pa se lahko, da nepoštenjaki dobijo tako odgovorna mesta. So pač tudi visoko v partijskih vrstah in v veliko primerih celo kazni za svoje prestopke srečno uidejo.

MARIBORSKI ŠKOF, dr. Maksimilijan Držečnik, je ta mesec praznoval svojo sedemdesetletnico. Sedem križev je že na njegovih ramah, ki nosijo poleg tega še težko in odgovorno službo. Škof je bil rojen 5. oktobra 1903 v Ribnici na Pohorju, v duhovnika je bil posvečen 30. oktobra 1932 v Rimu, mariborski škof pa je postal 15. junija 1960. Med svojim ljudstvom je nadpastir zaradi svoje preprostosti zelo priljubljen.

Tudi avstralski Slovenci mu želimo še mnogo let v delu za narod!

SMO ŽE OMENJALI, da se je val mamil začel širiti tudi po naši domovini. S številom tujcev, ki prihajajo k nam na počitnice, in s številom naših ljudi po drugih evropskih državah, ki se od časa do časa vračajo domov, ni to nič čudnega. Upajmo samo, da bo oblast zatrla takoj spočetka vsak napad prodajalcev mamil na našo mladino. V Mariboru je bila nedavno izrečena

Bi radi preživeli božične počitnice v zasneženi SLOVENIJI?
Letalo odhaja iz Melbourne 19. in 21. decembra — vrača se iz Slovenije
18. januarja in 8. februarja.

Kliči čimprej: **SLOVENIJA TRAVEL CENTRE** (Ivan Gregorich)

Čez dan:
72 Smith Street,
COLLINGWOOD, 3066, Vic
Telefon: 419 1584 in 419 2163

Po urah:
1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, 3109, Vic.
Telefon: 842 1755

sodba skupini, ki je prodajala mamila. Kot pravi poročilo, je bila sodba "vzgojna in zastraševalna" in je sodišče upoštevalo številne olajševalne okoliščine: od trinajstih jih je bilo deset prvič pred sodiščem, vsi so bili mladi in svoje dejanje so odkrito priznali . . .

Kam vodijo mamila današnje mladino, nam ni neznan. Saj je o tem dosti govora in tudi pisanja, uspehov pa žal skoraj nič.

V NOVEM MESTU že več mesecev izkopavajo rimske pokopališče, ki so ga našli na Beletovem vrtu. Dolej so odkrili že preko 70 grobov in v njih veliko bogato okrašenih keramičnih posod, žar, bronastega nakita, okrasnih zaponk in podobno. Vsi najdeni predmeti kažejo na dokaj visoko življenjsko raven nekdanjih rimskih prebivalcev Novega mesta.

CELOVŠKA MOHORJEVA DRUŽBA nam bo za leto 1974 zopet postregla in ustregla z lepim knjižnim darom: **KOLEDAR** bo v tradiciji nekdanjih izdaj. Roman **MED KOROŠKIMI BRATI** je napisal Dr. Metod Turnšek. **VESTFALSKI SLOVENCI** je ime tretji knjigi in obsega spomine pokojnega prelata Božidarja Tensunderna. Prevedel jo je dr. Jože Premrov. Četrta knjiga pa se imenuje **TRIJE RJAVCI**. Povest je napisala slovaška pisateljica Margita Figuli, prevedel pa A. Smolej.

Okrog božiča bodo knjige med nami. Nam pa je Mohorjeva družba sporočila, da so se v zadnjem letu stroški tiskarne zopet podražili in je morala dvigniti ceno knjigam za Avstralijo na **pet dolarjev**. No, gotovo bomo vseeno segli po njih, saj nam vsako leto prinesejo obilico prijetnega domačega branja.

"Kje pa je knjiga o obisku g. Vinka Zaletla med

nami?" bodo spraševali mnogi izmed bravcev. Oho, tako hitro pa ne gre! Je pa gospod Vinko namignil, da se bo spravil k pisanju zdaj v zimskih mesecih, če mu bo le zdravje dopuščalo.

OB PRILIKI TISOČLETNICE Škofje Loke so civilni proslavi škofjeloški verniki dodali tudi praznovanje na cerkvenem področju. Polna starodavna župnijska cerkev sv. Jakoba se je ob tej slovesnosti zahvalila Bogu za krščansko sporočilo in za ohranitev vere. Nadškof Pogačnik je v govoru poudaril, kako smo se Slovenci prav zaradi sprejema krščanstva ohranili do današnjih dni. Vsak zgodovinar mora priznati, da so za nami stoletja, ko je med nami samo slovenska Cerkev ohranjala narodno zavest.

MELBOURNSKI SLOVENCI!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK** za selitev in podobno, se boste z **MAKSOM HARTMANOM** po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN **Hotel DANIELA**

Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31
00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebjem je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

bregu. Toda naleteli so na greben in ladja je nasedla in običala nepremična, krma pa se je začela lomiti od silnih valov. Vojaki so sklenili ujetnike pomoriti, da bi kdo ne izplaval in se rešil. Toda stotnik je njih naklep preprečil, ker je hotel rešiti Pavla; ukazal je tistim, ki so znali plavati, naj se prvi spuste v morje in dosežejo kopno, drugi pa ali na deskah ali na kakih kosih ladje. Tako se je zgodilo, da so se vsi na kopno rešili.

NA OTOKU MELITI — MALTI

Ko smo se rešili, smo zvedeli, da se otok imenuje Melita. Domačini so nam skazovali nenavadno človekoljubnost. Zaradi nastalega dežja in zaradi mraza so zakurili ogenj ter nas vse sprejeli. Ko pa je Pavel zagrabil kup dračja in ga dejal na ogenj, je zaradi vročine švignila iz njega kača in se mu obesila na roko. Ko so domačini zagledali kačo, ki mu je visela od roke, so med seboj govorili: Ta človek je gotovo morilec, ki mu iz rešitve iz morja Pravičnost ni pustila, da bi živel. Pavel pa je otreseel žival na ogenj in nič hudega so mu ni zgodilo. Pričakovali so, da bo otekel in se takoj mrtev zgrudil. Ko pa so dolgo čakali in videli, da se mu ni zgodilo nič hudega, so spremenili mnenje in govorili, da je bog.

V okolici tega kraja pa je imel svoje posestvo poglavar otoka, po imenu Publij, ki nas je sprejel in tri dni prijateljsko gostil. Prav takrat je bil Publijev oče bolan za mrzlico in črevesnim vnetjem. Pavel je stopil k njemu, molil je ter položil nanj roke ter ga ozdravil. Ko se je pa to zgodilo, so prihajali tudi drugi otočani, ki so imeli kake bolezni, in so bili ozdravljeni. Ti so nam skazali mnogo časti in pri našem odhodu so nam naložili, kar je bilo treba.

Dalje prihodnjic

glavo odgovoren za pobeg vsakega aretiranca, vsak vojak pa za tistega, ki ga je imel noč in dan na verigi. Stotnik je veliko tvegalo, ko ni pustil ujetnikov pomoriti zaradi Pavla. Čudovito se mu je ta mož prikupil. Če bi bilo prišlo do umorov, bi se stotnik in njegovi vojaki cesarju opravičili s tem, da so bili ujetniki že na pobegu. V tem primeru bi svoje glave rešili, kakor so jih očitno po Pavlovi zaslugi rešili tudi tako. Kako se je ladja uničila in kako so se rešili, Luka tako živo opisuje, da nimamo kaj "razlagati".

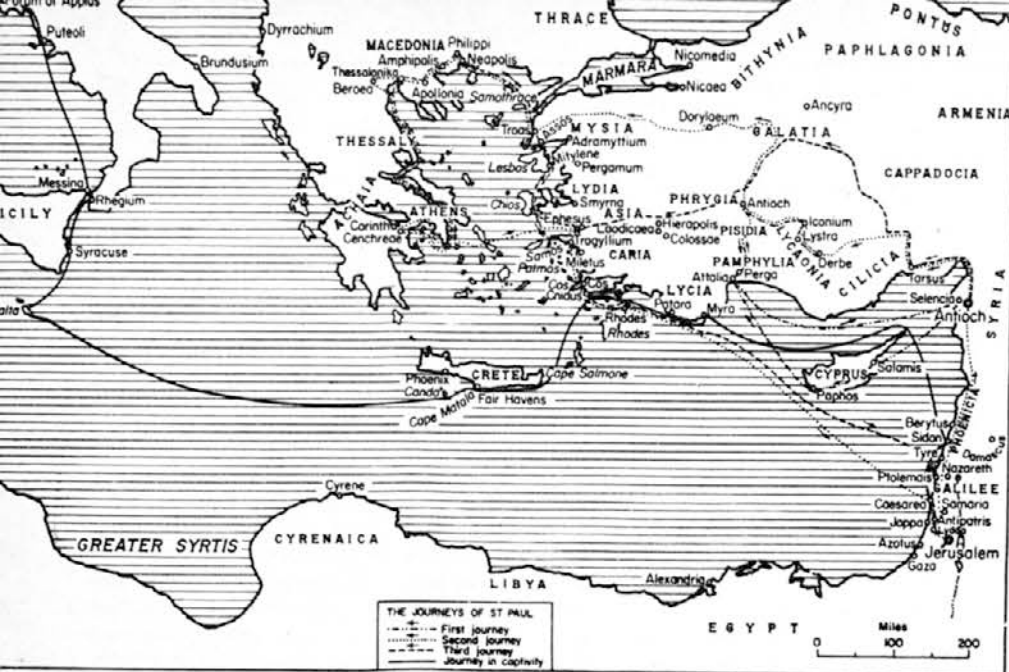
MALTEŽANI PRIJAZNI

Otok Malta, kakor majhen in neznan, je dal pomorskim plovbam važno oporišče. Spadal je seveda v sklop rimskega cesarstva, imel pa je precej avtonomije. Prebivalci so bili trgovsko navdahnjeni, prilično bogati in kot vidimo, blagega srca, čeprav čisto pogansko praznoverni. (Tistim 276 "dušam" pa tudi mi iz srca privoščimo, da so se po tolikih mukah na potovanju končno pošteno oddahnili.)

Začudil bi se kdo, kako je mogel Pavel — in seveda njemu enaki — nositi dračje na ogenj, ko je bil brez dvoma tudi tam na verigi. Vedeti je treba, da je vojak sicer imel jetnika neprestano na verigi, vendar se je po volji ujetnika tudi sam prosto gibal.

Maltežane poznamo seveda tudi Slovenci v Avstraliji in kar precej od blizu. So potomci nekdanjih Feničanov, prebivalcev bogate dežele Fenicije takoj nad bolj znano nam Galilejo ob obali Sredozemskega morja. Bili so ne samo mogočni trgovci, ustanavljali so tudi kolonije po vsej afriški obali in tudi na Malti. Njihov jezik so Rimljani imenovali "punske". Dandanes velika večina Maltežanov govori angleško, vendar tudi stari jezik, ki je prišel na Malto iz Afrike, nikakor ni pozabljen.

Končno se začudimo, da je Pavel na Malti delal velike čudeže, nič pa ni rečeno, da je on sam ali Luka ali Aristarh in še kak drug kristjan vso pot do Rima oznanjal Kristusa. Morda je Luka pozabil o tem kaj zapisati, morda so se pa vsi zavedali, da čas za to še ni dozorel.

POTNIKI REŠENI

Ko beremo, da so se vozili po ADRIJI "sem in tja", nam zazveni kar nekam domače. Prihaja na misel znani verz: Buči, buči, morje Adrijansko... Toda v resnici to ni bilo tisto morje, ki mu mi dandanes pravimo Adrija. V tistih časih se je tako imenovala vsa morska širina med Grčijo in Sicilijo, verjetno pa vendar vsaj del današnje Adrije. Segla je tudi daleč navzdol proti Afriki in pozneje dobila ime Jonsko morje.

Več kot Adrija nam povesta besedici "sem pa tja", prav tako "štirinajst dni". Morje je dovolj "bučalo" brez kakega človeškega pripevanja in je podobno čudežu, da so sploh ostali živi. Luka nič ne omenja morske bolezni, pa si lahko mislimo, koliko jo je bilo pri takem številu potnikov.

Da so hoteli mornarji z ladje pobegniti, ba po težko držalo. Najbrž je kdo po pomoti ali iz zlega sumničenja Pavlu prišepnil to obdobje. Pavel si pa ni vzel časa, da bi pomislil: kam naj se pa obrnejo sredi noči na tako vihnem morju? Vendar je Pavel ohranil veljavo pri vseh na ladji in je spretno pomagal rešiti, kar se je pač rešiti dalo.

Sveti Luka naj nam oprost, ampak zamerimo mu, da nam ni povedal, koliko od tistih 276 "duš" je bilo kaznjencev, ki so s Pavlom vred morali pred cesarja. Potem bi tudi vedeli, koliko je bilo vojakov poleg stotnika, ki je bil s svojo

LADJA SE RAZBIJE

Ko je nastopila štirinajsta noč in smo se vozili po Adriji sem in tja, se je okoli polnoči zdelo mornarjem, da se jim bliža neka zemlja. Vrgli so grezilo in našli dvajset sežnjev; ko so se malo dalje pomaknili in spet vrgli grezilo, so našli petnajst sežnjev. Ker so se bali, da bi kje ne zadeli na skalovje, so s krme vrgli štiri sidra in željno čakali, da bi se zdanilo. Mornarji so skušali z ladje pobegniti in so čoln v morje spustili s pretvezo, da hočejo tudi s sprednjega dela vreči sidra. Pavel je pa stotniku in vojakom rekel: "Če ti ne ostanemo na ladji, se vi ne morete rešiti. Tedaj so vojaki pri čolnu presekali vrvi in pustili, da je padel.

Ker se je začelo daniti, je Pavel vsem prigovarjal, naj si vzamejo hrane, govoreč: "Štirinajsti dan je danes, odkar čakate in ste ostali teč, saj niste nič jedli. Zato vas prosim, vzemite si hrane, ker je to za vašo rešitev. Nikomur izmed vas se namreč ne bo las izgubil z glave."

Ko je to rekel, je vzel kruh, zahvalil Boga vpricho vseh, ga razlomil in začel jesti. Vsi so se osrčili in tudi sami vzeli hrane. Bilo pa je na ladji nas vseh dvesto šest in sedemdeset duš. Ko so se okrepčali z jedjo, so ladjo olajševali s tem, da so metali žito v morje.

Ko se je zdanilo, dežele niso mogli spoznati; videli so neki zaliv z nizkim obrežjem; posvetovali so se torej, ali bi mogli v njem z ladjo pristati. Odvezali so sidra ter jih pustili v morju in obenem so popustili vrvi pri krmilih, razpeli prednje jadro vetru in jadrjali proti

Mogočna krasota očaka Triglava . . .

OBA DOSEDANJA ČLANKA sta bila nekak uvod, ki je bravca seznanil z razvojem Zemlje. Zdaj pa že lahko preidemo na stvarne odgovore geologa z ozirom na naš slovenski svet. V tej številki bi rad opisal, kako so nastale Evropske Alpe. Članek bo tudi pokazal, zakaj je naša Štajerska tako različna od Primorske.

Zgodovina Evropskih Alp se je pričela nekako pred 250 milijoni let. Tedaj je polovica Evrope ležala v tropičnem predelu. V tisti dobi geografska lega naše Zemlje ni bila ista kot je danes: takratni ravniki (v latinskem oz. mednarodnem izrazu: ekvator) je tekkel po črti: otok Island, London, Trst, Kairo . . . Naravno so bili klimatični pogoji evropskega območja tiste dobe zelo neprijetni. Lahko bi jih vsaj delno primerjal današnjim pogojem Centralne Avstralije ali pa puščave Sahare. Zemeljska površina je bila iz rdečega peska — res prava puščava brez življenja.

Več milijonov let je puščava zavzemala nad polovico današnje Evrope. Iz rdečega peska so gledale in ostale nepokrite le najvišje gore. Te gore so bile del granitne podlage, katero so prekrile usedline peska.

Po nekako 25 milijonih let so bila ta puščavska tla zalita z morjem. Ker je bilo morje zelo plitvo, klima pa kaj vroča, se je izhlapevanje vode vršilo zelo hitro. To je povzročilo, da so se nabrale ogromne količine SOLI. Njena plast je bila debela od 2 do 150 metrov.

Geološka katastrofa -- slovenska krasota

Tretji del razlage nastanka naših prirodnih lepote izpod peresa rojaka-geologa STANKA OZIMICA, B.Sc. (Geology), B.M.R. Canberra, A.C.T. — Urednik

Stanje je bilo nekako isto kot je danes v Centralni Avstraliji: tamkajšnja slana jezera imajo tudi po 40 km², trda plast soli pa ima od 10 do 80 metrov debeline. Skoraj polovica Evrope je bila pokrita s soljo. Največja koncentracija soli pa se je v tisti dobi nabrala okrog današnjega SALZBURGA v Avstriji. Mesto je po soli dobilo svoje ime in tudi v slovenskem prevodu mu pravimo Solnograd. Tam so plasti soli zelo debele in jih še danes izrabljajo za vsakdanjo človeško uporabo.

Nato se je klima počasi ohlajala. Plitvo morje se je vrnilo in zalilo plasti soli. Nastali so novi pogoji, ki so povzročili usedline apnenca in dolomita. V morju se je pričelo mnogo vrst življenja, na suhi zemlji, katere je bilo v tej dobi zelo malo, pa nam iz te dobe izkopenine in okamenine govore o življenju dinozavrov in prvih ptičev.

Slika Evrope je bila nekako tale: plasti rdečega PESKA, SOLI, APNENCA IN DOLOMITA ležijo ravno pod plitvim morjem, ki zavzema skoraj polovico Evrope. Suha zemlja je samo na severni meji teh plasti in teče od Škotske skozi Belgijo v Srednjo Nemčijo in Poljsko. Ta suha zemlja leži zelo visoko nad morsko gladino in ima gore, ki niso bile zalite z vodo. V plitvem morju pa so otoki, dvignjeni iz granitne podlage, ki v tej dobi tudi niso bili nikoli potopljeni. Naše POHORJE je eden teh takratnih otokov: njegova sestavina je torej granit in nekatere druge zelo trde kristalne kamnine.

V preteku 170 milijonov let so plasti dna plitvega morja nabrale vase mnogo okamenelih morskih živali, na suhi zemlji in takratnih otokih pa se še zmeraj najdejo okostja dinozavrov. Če ste imeli kdaj priliko plezati na naše planine, vam najbrž ne bo neznan, da je njih kamen apnenec. Torej je bil svoj čas dno plitvega morja. Če bi celo na poti na TRIGLAV postali in se malo bolj zanimali za kamenje, bi lahko v njem našli mnogo okamenelih školjk in drugih vrst morskih živali.

Evropska celina je bila dolgo dobo od 250 milijonov let pa do 65 milijonov let kaj mirna. Pred nekako 60 milijoni let pa se je v globinah Zemlje zgodil nepričakovan podzemski pretres. Središče nemira je bil pod AFRIŠKO CELINO. Premik zemeljskih mas je bil tako močan, da se je Afriška celina začela pod silnim pritiskom notranjih zemeljskih sil približevati naši tedaj zelo mirni EVROPSKI CELINI.

Premikanje in približevanje Afriške celine je povzročilo nujno nemir in spremembo tudi na naši celini. Ustvarilo je eno največjih GEOLOŠKIH KATASTROF, katere poteku prištevamo nekako 45 milijonov

let in njen zaključek naj bi bil pred nekako sedmimi milijoni let od danes. V razvoju spremembe je Afriška celina začela potiskati plasti kamnin, ki so se nabrale v morju na sedanji Evropski celini. Smer sile je bila seveda proti severu, proti visokim granitnim planinam na meji tedanjega morja. Omenjene ogromne plasti SOLI so pri tem potiskanju postale **masovna podlaga**, na kateri so drseli skladi apnenca in dolomita.

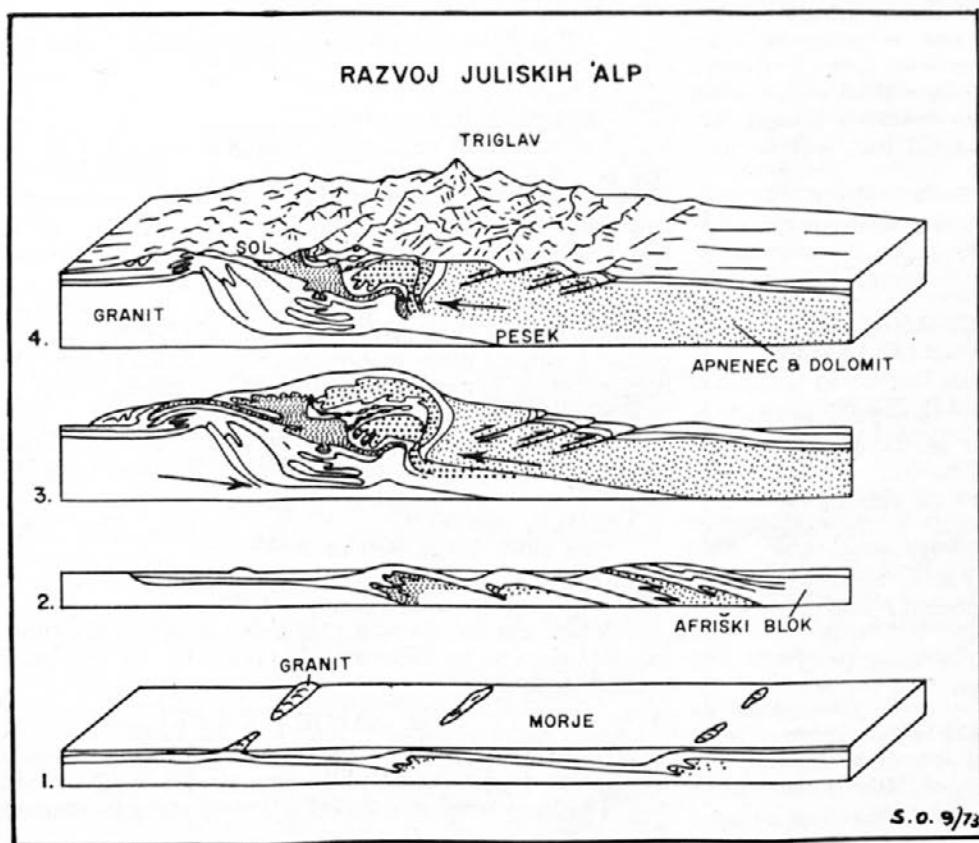
Pot tem premikom so zastavile trdne granitne planine, ki se niso hotele premakniti in so v svojo podlago kljubovale pritisku Afriške celine. Tako so premikajoče se plasti krhkega apnenca in dolomita na plasti soli imele samo eno možnost: namesto proti severu, so se pod pritiskom od juga dvignile v višino in se nagrbčile — v današnjo krasoto Evropskih Alp, torej tudi naših planin.

Oglejte si risbo! Kar sem zgoraj povedal, sem tukaj narisal. Začnimo spodaj pri številki ena: ta diagram kaže takratno morje, v katerem so se nabrale plasti peska, soli, apnenca in dolomita. Iz morja gledajo le granitni otoki. — Diagram 2 nam pokaže sledi kamnin, na katere je začel pritiskati Afriški blok. — Na diagramu 3 vidimo, kako so se plasti soli in apnenca pod pritiskom Afriške celine nagubale in se dvignile. — Diagram 4 pa nazorno pokaže končni produkt pritiska Afriške celine in s tem tudi naše današnje Julijske Alpe.

Če se komu zdi ta razvoj še nerazumljiv ali neverjeten, lahko napravi doma na mizi praktičen poizkus. Vsaj našim gospodinjam bo to kaj lahko in morda tudi zabavno. Napravite nekaj kilogramov testa, iz katerega si po dovršenem poskusu lahko spečete domač kruh. Mizo namažite z maslom, na enem koncu pa povežite nekaj krožnikov, ki pa morajo biti nepremakljivi. Razpotegnjeno testo denite na maslo, potem pa začnite to maso počasi potiskati proti poveznjenim krožnikom. Pod silo pritiska se bo začelo testo vzpenjati na krožnike in če so dovolj visoki jim ne bo kos; pred krožniki se bo nagubalo in vzdignilo kaj visoko nad mizo. Poskus bo pokazal vsaj približno to, kar sem zgoraj razložil in kar se je zgodilo pred milijoni let v Evropi.

Tako so nastale Evropske Alpe in z njimi tudi naša mala a zelo lepa SLOVENIJA s svojimi Julijskimi Alpami. Upam, da zdaj tudi razumete, zakaj je Pohorje čisto drugačno od naše Primorske. Pohorje je iz ene najstarejših kamnin v Sloveniji, sa je bilo že pred 250 milijoni let del velikega granitnega otoka. Primorska pa je zelo "mlada": samo okoli 5 milijonov let ima in je iz apnenca ter dolomita. Kot usedlina nekje v Sredozemskem morju je bila pod pritiskom Afriške celine potisnjena proti severu.

Prihodnjič pa se bomo pomenili o razlikah zemlje v Sloveniji ter o nastanku Postojnske jame.

SKLAD "LAČNI OTROK" se imenuje mednarodna človekoljubna organizacija, o kateri smo svoj čas že poročali. Pred nekako štirimi leti se je rodila in njena duša je inž. Paleček v Zagrebu. Pomoč zbira za lačne otroke najrevnejših predelov sveta in tudi naša domovina pri njej in preko nje močno sodeluje. Tako v DRUŽINI kot v OGNJIŠČU objavljajo darove, ki jih zbirajo za akcijo po slovenskih župnijah, veroučnih urah in tudi posamezni dobrotniki so za akcijo kaj vneti.

V teh štirih letih je organizacija storila veliko dobrega, ki tudi ostalemu svetu ni moglo ostati prikrito. Tudi dobrotniki izven meja so se začeli javljati, od dežel, ki so doslej prejele pomoč, pa je akcija dobila najvišja priznanja. Inž. Paleček je nedavno izdal knjigo z naslovom PUT HUMANIZMA JE PUT MIRA.

Zdaj pa se je proti organizaciji začela cela gonja — sad nekaterih, ki jim delo mednarodnega sklada LAČNI OTROK ni po volji. Kritike imajo očitni namen vzbuditi v darovalcih dvome o poštenosti dela sklada in podirati zaupanje tisočev vernikov, ki so v sklad doslej darovali. Glavno obtožbo je prinesel zagrebški "Večernji list", posebno po-

P. BERNARD AMBROZIČ O.F.M.

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(5. POVODENJ)

Bil sem v zadregi. Tiče ne bo dolgo čakal na odgovor. Moram pa biti previden.

"Se mi je zdelo, da je tam doli eden tako zakričal..."

"Jaz nisem slišal."

Kazalo je, da sva opravila. Toda ko sem že začel, moram dognati do konca!

"Pa mi vseeno povej!"

"Gostač je tak, ki gostuje."

To je bilo prav po Tičetovo. Le kako naj si s tem pojasnilom pomagam? Manj pogumno sem znova zavrtal: "Zakaj pa gostuje?"

"Kaj pa hoče, ko nima svoje hiše?"

Tako torej! Svoje hiše nima, zato gostuje in je gostač! Nekaj bi že bilo. Ampak vsega le še nisem vedel. Dolgo sem mislil, preden sem vprašal: "Ali ti poznaš kakšnega gostača?"

"Tukaj blizu ni nobenega. Poznam samo Tomažka. Pa tega tudi ti poznaš."

"Onega z Raven?"

"Tistega. V bajti gostuje."

Tomažka sem res poznal. Celo rad sem ga imel. Že večkrat sem ga videl. Enkrat sem slišal, kako lepo igra na harmoniko. Res je bil na eno nogo zelo kruljav, v obraz pa prav čeden. Skoraj zmerom se je držal na smeh. Da je pa Tomažek gostač, nisem nikoli slišal. Po vsem tem beseda ne more biti hudo grda. Zakaj naj bi se prijaznega Tomažka držale grde besede?

Žirovčev oče so še zmerom vreščali. Videl sem, da mahajo s palico možem, naj pridejo k njim čez Povšco. Nazadnje si je eden res zavihal hlače in zabredel v vodo. To bi bilo vredno gledati, pa mi je kar na lepem prišla druga misel: "Tiče, potem sva tudi midva gostača, ko nimava svojih hiš!"

Tako zviška se mi Tiče še nikoli ni posmejal. Zasukal se je in pokazal z roko proti našemu domu: "Gumpec! Čigava je pa ta tu gori?"

"Naša", sem rekel.

"No vidiš! Naša! Kaj pa hočeš več?"

Obrnil se je in šel, le njegovo žvižganje sem še nekaj časa slišal.

Vesel sem bil, da sem vsaj toliko prodrl v skrivnosti "gostača". Zakaj so mi pa Žirovčev oče tako rekli, mi je ostala še vedno zapečatenjena knjiga.

6. ZAPORA V LOKI

V Žirovčevi Loki so se začela velika dela. Zame pa veliki dnevi. Vse drugo sem pozabil, samo tja dol je bilo vredno gledati. S težkimi konji so dovažali k Povšci na našo stran velikanske

SYDNEY!

Odprl sem

SLOVENSKO
OKREPČEVALNICO
"THE HORSLEY TAVERN"
753 Horsley Drive,
SMITHFIELD, N.S.W.

Odprta od četrtega do sobote
od poldne do treh
in od šestih do polnoči,
ob nedeljah od poldne do treh
in od šestih do devetih zvečer.
Poleg tega je na razpolago
posebna gostinska soba
za 60 oseb
za poroke in razna druga
praznovanja.

Telefon: 604-5930 in 797-6028

Priporoča se

rojak MILAN KROPEJ

kole, od tam so jih spravljali čez Povšco v Loko. Drugi možje so podirali ostanke stare zapore, da je za nekaj časa vsa Povšca tekla po novem. Ko so pa imeli dosti kolov na oni strani, so poglobili staro strugo in Povšco spet obrnili. Tedaj so začeli zabijati kole. Zmerom več je bilo videti.

Ko je nekoliko vkopan kol stal čedno pokonci, so vanj od vrha potisnili železen drog. Mislim, da so imeli luknje že poprej vrtane. Na ta drog so natakili "ovna". Natanko ga nisem mogel videti, zato ne vem povedati, kakšen je prav za prav bil. Od daleč se mi je zdel podoben nizkemu čebriču; le po mojih mislih je moralo biti v njem železo, ne kislo zelje kot pri nas v kleti. Tega nisem takoj potuhtal. Dognal sem pa, ko sem videl, kaj se je potlej godilo.

Preden so vtaknili v kol železni drog in nanj natakili ovna, so si napravili okoli kola lesen oder. Dalo se je dobro videti, kako so pribijali deske. Potem so se vstopili na oder okoli kola po štirje možje in vsak je od svoje strani pograbil ovna. Da so ga mogli držati, je gotovo imel kakšne ročaje, pa od daleč jih nisem mogel razločiti. Ovna so dvignili in ga za poskušnjo pustili pasti na kol. Takoj sem videl, da železni drog drži ovna na mestu. Če bi ne bil tako varno nataknen, bi se bil najbrž prekucnil s kola na tla. Ta uredba se mi je zdela prav pametno zamišljena.

Zdaj je prišlo najlepše. Kaj takega se dandanes ne vidi več. Možje so si zavihali rokave in pljunili v roke, potem so poprijeli. In se je začelo. Peti mož je stal na tleh blizu odra in napovedoval čas: "Horrr - rruk - tri! ... Horrr - rruk - tri! ..." Ko je rekel tri, je oven padel scela na kol. Pa tisti "tri" je bilo slišati samo za začetek. Potem je oven sam pel in je bilo nekaj časa slišati: Horrrr - rruk - pek! Horrrr - rruk - pek!

Ker nobena pesem ni dolgo lepa, je oven čez nekaj časa svojo spremenil. Bilo je slišati: Horrr - rruk - pok! Horrr - rruk - pok!

Najprej sem mislil, da bo tudi mož svoje vzklike predrugačil. Pa s tem ni bilo nič. Ostal je pri svojem horrr-rruku. Oven pa ne. Ko je bil kol že precej globoko v zemlji, je začel peti: Horrruk - bumf!

To se je vse prav dobro slišalo v breg pod našo hišo. Če je pa bilo res vse tako, ne vem. Saj me niso pustili, da bi si šel vsó reč od blizu ogledat.

Ta pesem je pela odslej vsak dan dopoldne in popoldne. Koliko dni je trajalo, ne vem natanko. Zdi se mi, da se v tedne tisti dnevi niso potegnili. To pa vem, da je bila vmes ena nedelja. Seveda tisti dan niso nič delali. Zato sem bil prepričan, da bom smel iti stvar pogledat. Bil sem zelo radoveden, koliko se je že naredilo. Pa se je po južini nabralo doli toliko drugih oglednikov, da sem koj vedel: ne bodo me pustili. Zares me niso. Ta reč je bila pri nas gotovo narobe. Kadar se je kje nabralo veliko ljudi, bi človek tako rad šel mednje. Koliko bi zvedel! Naši pa ne in ne! Otrok si, ne mešaj se med ljudi!

Mama je videla, da sem žalosten in premišlujem narobesvet. Hotela je obrniti moje misli v drugo smer in me morda celo potolažiti. Oh, kako nerodno je poprijela!

"Če znaš kaj pridige povedati, boš šel z mano dol, čeprav morebiti ne vse do tja. Če pa nič ne veš, tudi jaz ne pojdem."

Ha! Pa ravno danes naj povem kaj pridige!
Prav danes sem najmanj poslušal. Samo gledal sem, ko je gospod dvigal roke in jih spuščal na rob prižnice. Zdelo se mi je, da slišim: "Horrrr - rruk - pok! Horrr - rruk - pok!" Ob Povšci sem

MELBOURNE!

Za poroke,
za razne družinske
ali skupinske prilike . . .
. . . Vam rad ustreže

SLOVENSKI KVINTET CONTINENTAL

5

. . . z našimi domačimi
ali pa tujimi melodijami

Kličite čez dan: 763-6606
(Ivan Šanc)

ali po urah: 543-1361
(Anton Vrskic)

jasnilo pa je izdal tudi Koordinacijski odbor za verska vprašanja pri občinski konferenci SZDL Ljutomer. Pojasnilo pravi, da akcija LAČNI OTROK ni v skladu z mednarodno organizacijo zbiranja pomoči pri Združenih narodih, temveč je to domena posameznika. Vernike in ostale darovalce naravnost poziva, naj prenehajo z darovi, dokler se stvar ne razčisti.

Inž. Paleček je "Večernjem listu" poslal odprto pismo, ki pa ni bilo objavljeno. Če je bilo morda kasneje, ne vem. Objavila pa ga je v izvedku slovenska DRUŽINA, pa najbrž tudi kateri verski hrvaški list. Pismo lepo prikaže sliko dela organizacije in neutemeljenost napadov. Našteva celo vrsto nerazvitih dežel, ki so doslej prejele pomoč LAČNEGA OTROKA. Pomoč je šla v Azijo, Afriko in Latinsko Ameriko, nekatere jugoslovanske pokrajine in posamezni kraji pa so jo bili deležni ob elementarnih nesrečah. V štirih letih uspešnega dela je bilo v te dežele poslanih okoli milijon obrokov otroške hrane. Vsa pomoč se steka k narodnim Rdečim križem in doslej

nihče ne more dokazati kake zlo-
rabe. Sodelavci ne prejemajo nobe-
nih honorarjev in zato ves denar
zares sprejemajo samo lačni otroci,
ne pa "birokracija". Organizacija de-
luje v skladu z državnimi in medna-
rodnimi predpisi. Inž. Palečku kot
glavnemu tajniku, ki je pri delovna-
nju sklada moral imeti mednarodne
zveze, je bil popolnoma neupravi-
čeno in brez vsakega pojasnila od-
vzet potni list.

Pismo je inž. Paleček poslal tudi
najvišjim predstavnikom države.
Prosi jih, naj ocenijo njegovo delo-
vanje in nadaljuje: "... Če pa naša
država iz katerih koli razlogov ne
more več dajati gostoljublja medna-
rodnemu skladu LAČNI OTROK,
vas prosim, da mi omogočite, da se
s skladom preselim v kakšno drugo
državo, kjer bom mogel nadaljevati
z delom".

Dne 8. septembra je zagrebški
"Vjestnik" prinesel nove "pomisle-
ke" o delovanju LAČNEGA OTRO-
KA. Zopet je poudaril, da je "prak-
tično privatna ustanova". Kot taka
v socialistični državi torej ne bi sme-
la živeti.

Po vsem tem lahko sklepamo, da
je sklad LAČNI OTROK nekaterim
res hud trn v peti in bodo skušali
storiti vse, da organizacija preneha.
Vzrok je jasen: je le več ali manj
na verski podlagi pomoči bližnjemu
in ni v popolni odvisnosti od drža-
ve. Morda so skladu pustili zaživeti
v upanju, da bo sam propadel. Zdaj,
ko se lepo razvija in ima že med-
narodno priznanje, pa je odveč in
mora pasti. Morda nekatere jezi prav
to, ker k organizaciji ne morejo
pristaviti svojega žepa in krasti fi-
stim, katerim organizacija tako do-
bronamerno in nesebično zbira. Saj
pri večini dobrodelnih akcij prav
vodstvo organizacije požre za ad-
ministracijo (včasih tudi "administra-
cijo") težke odstotke darov...

Vsekakor se je tudi slovensko
ljudstvo za sklad LAČNEGA OTRO-
KA od vsega početka zavzelo in ak-
ciji še danes zaupa. Tudi dobro ra-
zume, da je delovanje organizacije
upravičeno, dokler bo na svetu 40
milijonov ljudi na leto umiralo od
lakote.

bil v mislih namesto v cerkvi. Res pri gospodu ni šlo vse tako
gladko po taktu, pa zame dovolj dobro.

In to naj zdaj mami povem? Nič nisem rekel, samo obstal
sem kot vkopan in v tla sem gledal. Mama je zmajala z glavo in
tudi ves njen načrt je bil na teh.

Drugega se tisto nedeljo pri nas ni zgodilo. Umaknil sem
se nekam na vrt in pustil, da se je moja pamet imela, kakor je ve-
dela in znala. Kazalo je, da je bila lepo zaprta. Dan je pa
le minil.

V ponedeljek pa spet od kraja: Horrr-ruk-pok! Horrr-ruk-
bumf!

Pozabil sem povedati, da so bili Žirovčev oče skoraj zmerom
pri delavcih. A ne več na naši strani Povšče, ampak v Loki. Da
so mogli hoditi tja, so jim naredili novo brv prav blizu hiše.
Tako so mogli po suhem čez vodo in jim ni bilo treba zavihati
hlač. To bi bilo zanje nerodno, saj je zdaj spet skoraj vsa Povšča
tekla po starem. Mislim, da bi oče težko bredli vodo, ko bi palice
skoraj ne mogli rabiti. Brez palice pa niso znali hoditi. Seveda,
ko je bila brv enkrat narejena, so potem tudi drugi hodili po
njej, ne samo oče.

Ko že pripovedujem o brvi, je prav, če še nekaj povem.
Brv je bila čez Povščo že tudi poprej. Najbrž odnekodaj. Pa ne tam,
kjer so jo zdaj napravili, ampak malo bolj na našo stran od Ži-
rovca. Zdaj je ni bilo več, ker jo je povodenj odnesla nekam proti
Ljubljani. Nisem slišal, da bi jo kdo našel in poslal nazaj. Saj
po mojih mislih ni bilo veliko škode. Zlepa nisem nikoli videl
človeka, da bi bil hodil po njej.

Ne rečem. Verjetno so hodili po njej kosci, kadar so šli v
Loko kosit in sušiti seno. Videl jih pa nisem. Le to vem, da so
naložene vozove s senom potegnili kar preko struge, čeprav je
Povšča ostala v njej. To so delali nekje doli pri mlinu. Zagotovo
vem, da je bilo tako. Takrat so namreč nad konji tako kričali in
jih nabijali z biči, da smo mogli prav k nam slišati.

Kar se pa tiče brvi, ki jo je Povšča odnesla s seboj v Lju-
bljano, stoji kakor pribito, da jaz nisem nikoli hodil po njej. Ne
rečem, da je bilo z brvjo kaj narobe, ampak doma nas niso
pustili blizu. Res pa je, da smo smeli vsako leto na predpostno
sredo iti tja dol gledat, kako "babo žagajo". Pa smo morali ostati
na naši poti in le precej od daleč gledati. Menda ravno zato nič
videli nismo. Mama je imela sicer drugo razlago. Pa jaz se ne
bom spuščal v to, kdo je imel prav in kdo ne. Ko smo prišli nazaj
domov in povedali, da nič ne žagajo, je samo rekla: "Ste pa že
spet prepozno vstali!" In zadeva je bila za eno leto opravljena.

Tista brv je bila torej potrebna tam zavoljo žaganja babe.
Nekoč se mi je pa zazdelo, da ima še drugačen pomen. To je
bilo takrat, ko nam je teta povedala "storijo od pudeljna". Tako
je bilo ime psa, to še vem, čigav pa je bil, sem pozabil. Vem
pa tudi to, da bi teta ne vedela svojih besed kam postaviti, če
bi ne bilo tiste brvi čez Povščo. Storijska je pa taka:

Pudelj je nesel čez brv kos mesa. Seveda ga ni mogel nesti
drugače kot v gobcu. Kje ga je ukradel, namreč kos mesa, bi
vedela povedati teta, jaz ne vem več. Na sredi brvi je pudelj
malo postal: ali je lovil sapo ali pa je hotel pogledati po vre-
menu. Naj bo tako ali tako, teta je vedela, da je pudelj pod seboj
v vodi zagledal drugega psa. Tudi ta je nesel v gobcu kos mesa.
Pudeljna je popadla huda zavist. Mislil je zalajati, pa se je zbal,
da bi izgubil meso. Zato je samo zarenčal. Oni pes spodaj pa ni
dal glasu od sebe. To je dalo pudeljnu korajžo, da bo lahko dobil

tudi drug kos mesa. Skočil je v vodo in šavsnil po onem kosu. Takrat je izgubil še svoj kos in voda mu ga je odnesla.

Tako nam je pravila teta in zatrdno rekla, da je bilo vse to na tisti brvi čez Povšco, ki je zdaj ni več. Nazadnje je povedala, kakšen lep nauk gleda iz te storije. Da je nauk gledal iz nje, še prav zagotovo vem. Kakšen je bil, sem pa čisto pozabil. Nič si tega ne zamerim, saj zdaj vem, da takrat moja pamet še ni bila odprta...

Tako sem vse lepo ponovil v spominu, ko sem sedel na melini pod našo hišo. Saj potrebno ni bilo, ker bi bil lahko naprej in naprej gledal tja dol. No, ravno stran se nisem obračal, to je res. Ker pa je bilo zmerom isto, horruk za horrukom, se moraš nazadnje naveličati. Tako sem imel res dosti časa, da sem se malo pomudil pri teti in njenem pudeljnu.

Čudno je, sem si pravil, da je pudelj kar meni nič tebi nič pustil Povšci odnesti kos mesa. Saj bi bil vendar lahko malo zaplaval in ubegli kos spet ujel. No, morebiti je bila Povšca ravno precej narasla, ker je prejšnji dan lilo? Nak, s tem že ne bo nič! Če bi bila Povšca visoka, bi bila tudi kalna. Potem bi se drugi pes ne videl v njej pod brvjo...

Nekaj je bilo torej narobe s tistim pudeljnom. Morebiti je bil pa tak strahopetec? Naj ga ima kar teta na vesti, jaz sem opravil z njim!

Pa tudi ravno o pravem času. Tam doli se je pokazalo nekaj novega. Može so sneli ovna z zadnjega kola in ga tako neusmiljeno treščili v Loko, da je čudno zajčal. S tem je prenehal njihov horruk. Kaj bodo neki zdaj delali?

Pa še dobro začel nisem gledati, ko je bilo spet nekaj. Ali je mogoče, da ves čas, ko sem premišljal o teti in pudeljnu, tam doli ni bilo Žirovčevega očeta? Res, kar nič jih nisem pogrešil. Zdaj so prišli in spet kazali s palico. Posebno čudno pa je bilo, da so imeli s seboj tudi Miceljna!

Nekaj mi je planilo v možgane, da sem se udaril po glavi. Le kje sem hodil z mislijo tiste dni? Tako lahko bi bil šel k Žirovcu, ko očeta ni bilo doma, pa bi mi Micelj pokazala, kako pri njih voda v kuhinjo teče! Zdaj, ko sem se domislil, pa Miceljna doma ni! Kdo drug bi mi razkazal to Žirovčevo znamenitost?

Dalje prihodnjič

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA SKLAD "MISLI":
\$10.— Silvo Mugerli; \$8.— Henrik Vujica; \$5.— Karl Simenčič; \$4.— Dr. Jure Koce, Tilka Gilford, Tomaž Možina; 3.— Anton Verderber, Anton Strukely, Ivan Košak, Anton Gržina, Drago Gračner; \$2.— Leopold Vuga, Pavla Bernetič, Franc Črepinšek, Julij Bajt, Franc Danev, Drago Šuntešič, Zlatko Škoda; \$1.12 Ivan Horvat; \$1.— Alojz Poklar, Laura Premrl, Vinko Bogolin, Jože Balazic, Anton Stariha, Jože Kostevc, Zinka Hercog, Alojz Filipič, Viktorija Mrak, Frančiška Veber, C. F. Sutton, Marta Zrim, Ivan Žele, Savo Tory, Albina Konrad.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$2.— Olga Mezinec, Zlatko Škoda.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$100.— N.N.; \$50.— Slovenske sestre, Kew; \$5.— Jože Kostevc.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$5.— Francka Anžin, Alojz Poklar (za lačne), družina A. Butinar; \$2.70 N.N.; 2.— Zlatko Škoda.

FRANČISKOVA MLADINA: \$5.— Danica Štrubelj; \$1.— Viktorija Mrak.

SLOMŠKOVA ZADEVA: \$1.— Ivan Legiša.

Dobrotnikom Bog povrni!

MELBOURNE!

MELBOURNE!

KVARTET "SAVSKI VAL"

TRIO FRANCIJA BAHARJA in humorist JANEZ ŠKOF

gostujejo tudi pri nas

KONCERT (spored I)

bo na nedeljo 4. novembra ob sedmih zvečer

v CAULFIELD TOWN HALL (Glen Eira & Hawthorn Rds.)

KONCERT (spored II)

bo na ponedeljek 5. novembra ob osmih zvečer

v BARAGOVI DVORANI v KEW

Vstopnina: Odrasli \$4.—, otroci \$2.—

Vabi vse rojake

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.

Fr. Valerian Jenko O.F.M.

St. Raphael's Slovene Mission

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)

Tel.: 637-7147

SLUŽBE BOŽJE

Slovenska služba božja v Merrylandsu je vsako nedeljo dopoldne ob 9:30. Istotako je redna služba božja vsako soboto zvečer ob 6:30. Tudi prve petke praznujemo s sv. mašo ob 6:30 zvečer. V novembru pade prvi petek ravno na vernih duš dan. V Merrylandsu je v nedeljo 28. okt. poleg redne maše ob 9:30 še ena dodatna ob 10:30 dopoldan. Ta dan je prvič v veljavi takozvani "Daylight saving time". To se pravi, da je treba v soboto, 27. oktobra zvečer pred počitkom pomakniti uro za eno uro naprej.

Canberra ima mesečno službo božjo v Garranu v nedeljo, 21. oktobra in 18. novembra ob 6. uri zvečer. Wollongong pride na vrsto 14. oktobra in 11. novembra. Čas je ob 5. uri popoldan, kraj kot običajno Villa Maria, Cliff Rd., Wollongong.

Izredna služba božja v Merrylandsu je na zapovedan praznik Vseh svetnikov, v četrtek 1. novembra ob 6:30 zvečer.

POROKI

V septembru sta bili dve slovenski poroki in obe na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra. Obe poroki sta bili s sv. mašo.

Prvi par se je poročil ob tretji uri popoldan: **Ivan Černe** in **Rozina Hercog**. Oba sta prišla iz Queanbeyana. Po rodu sta iz okolice Maribora: ženin je bil rojen v Orehovi vasi, nevesta pa v Zrhovcah. Priči pri poroki sta bila Cvetko Falež in Vinko Osolnik iz Canberre. Nevesta je vsaj po imenu če že ne osebno znana misijonskim prijateljem, saj je delovala eno leto kot laična misijonarka v Zambiji.

Drugi par se je poročil ob peti uri popoldan. Ženin je bil **Anton Bunderla**, rojen v Vidancih in krščen v župniji Grad v Prekmurju, nevesta pa je bila **Marjanca Toplak**, po rodu iz Ljubljane. Priči sta bila Vili Mencigar in Aleksandra Lajovic. Nevesta je prva oseba, ki je prejela vse zakramente v naši cerkvi v Merrylandsu. To je: sv. krst, sv. pokoro, sv. obhajilo, sv. birmo in sv. zakon.

*

Naš misijonski posinovljenec, p. Evgen, se je pred kratkim oglasil iz Afrike. Iskreno se zahvaljuje vsem, posebno onim trem Sydneyčanom, ki so darovali mesečni dar tristo dolarjev. Pa tudi drugim rojakom je

Slovenske sestre — franciškank Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

hvaležen za vse darove v zadnjih mesecih. Vsak dar je dobrodošel. V pismu opisuje svoje delo med Afrikanci. Misijonar mora biti zanje vse: zdravnik, izvedenec obrtnik, šofer (saj se redno nanj obračajo, da prepepljava bolnike). Da delo lahko izvršuje, so potrebni darovi misijonskih dobrotnikov v zaledju. **Zato se sydney-skim rojakom se v naprej priporoča.** Ne pozabimo pa pri tem, da so molitve za uspeh njegovega dela še bolj potrebne kot darovi. Torej eno je treba storiti in drugega ne opustiti.

Tudi v septembru smo žal imeli smrtni slučaj. Dne 17. septembra je na Bondi tragično preminul 51 let star rojak **Danilo Čufar**. Rojen je bil v Podbrdu. V Avstraliji je bil enaindvajset let. Uslužben je bil pri John Danks Company v Botany kod orodjar. Pokojnik zapušča ženo Frances, brata Ivana in sestro Marijo, por. Grujić. Pogrebne molitve so bile opravljene v cerkvi sv. Frančiška v Paddingtonu v četrtek, 20. sept. Nato pa smo ga spremili k večnemu počitku na Waverley pokopališče. Sv. maša zadušnica je bila opravljena v Merrylandsu en teden po pogrebu. — Vsem žalujočim tu in v domovini naše iskreno sožalje. Naj počiva v miru božjem!

Prvo sv. obhajilo smo imeli v Merrylandsu na drugo septembrsko nedeljo. Tokrat je 24 naših otrok prvič prejelo Jezusa v svoje srce. Dosedaj je to največja skupina, kar smo jih imeli od začetka naše cerkve v Merrylandsu. Tu so imena prvoobhajancev: Jože in Marjan Car, Henry Jamšek, Steven Kornhouser, Viktor Košorok, Steven Meznarič, Alan Samsa, Boris Sokol, David in Robert Uljan, Zlatko Vodnik, Vesna Franca, Melita Franetič, Olga Gomboc, Sonja Janz, Anica Konrad, Mandi Markovina, Ilona Rozman, Judith in Karin Šajn, Marija Sever, Doris Uljan, Tanja Vidic, Darinka Vodnik. Upam, da bodo starši tudi za naprej skrbeli, da bodo prvoobhajanci redno prejeli zakramente. Treba bo tudi misliti na krščanski nauk za sv. birmo.

(Opomba: P. Valerijan mi je obljubil tudi sliko prvoobhajancev, pa sem jo žal zaman čakal. Tudi mnogo druge pošte je zastalo zaradi nesrečne poštne stavke v Sydneyu. — Urednik)

Gospa Ivanka Žele se iskreno zahvaljuje vsem rojakom in znancem za številne obiske v času njene boleznin doma in v bolnici. Hvaležna je vsem za pozornosti in usluge v obliki molitev za njeno zdravje, kartic z željo po izboljšanju zdravja, telefonskih klicov itd. Zankrat se še vedno nahaja v St. Joseph Hospitalu v Auburnu. Upa, da bo ob koncu septembra zopet doma.

Brisbane je po daljšem presledku 23. septembra zopet imel slovensko službo božjo. Zbrali smo se kot navadno v St. Mary's, South Brisbane. **Udeležba je bila res hvalevredna:** pri službi božji je bilo nad sedemdeset rojakov. Po maši smo zapeli tudi litanije Matere božje, nato pa smo se zbrali v cerkveni dvorani na čajanko in pogovor. Bilo je res pristrčno in domače snidenje. Petje je vodil organist g. Stanko Sivec. Njemu ter pevkam in pevcem gre zahvala za lepo petje pri službi božji in litanijah. Da je bila lepa udeležba gre pa zasluga marljivim odbornicam tamkajšnjega društva "Planinka", Plutovim in končno rojakom, ki so se odzvali vabilu in še drugim povedali. Hvala tudi gg. Vujici, Barbišu in Vodopivcu, ki so me prevažali po mestu. Zadnja dva sta z menoj čakala na letališču dve uri in pol, predno sta me končno "oddala" na letalo. Tisti ponedeljek je bila namreč stavka na sydneyanskem letališču in smo imeli zamudo.

Žal mi je, da me v dneh obiska "Savskega vala" in spremljevalcev ne bo doma. Tako bom oropan užitka,

Še ena slika iz obiska škofa Leniča med nami: ob sprejemu na sydneyanskem letališču. V naročju drži Staretovo Vaneso. Sliko je prinesel takrat tudi sydneyanski jutranjik.

ki ga boste lahko deležni ostali ljubitelji slovenske pesmi, če boste prišli na koncert. Kot mi povedo "Novice", je Franci Bahar doma iz Šiške, torej sva ožja rojaka, četudi se ne poznavata. Prepričan sem, da vam bo dobro zagodel in bo dal čast naši Šiški.

Med mojo enomesečno odsotnostjo bo za našo cerkvico sv. Rafaela skrbel p. Stanko. Melbourne nam ga je posodil za ta čas. Vem, da bo urednik medtem "gagal", pa sem mu zato še bolj hvaležen za uslugo.

P. Valerijan

SYDNEY!

SYDNEY!

VABLJENI STE NA KONCERTA

VOKALNEGA KVARTETA SAVSKI VAL

s spremljavo tria

FRANCIJA BAHARJA

ter z napovedovalcem

JANEZOM ŠKOFOM

ki ju prireja

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

PRVI KONCERT bo v soboto 27. oktobra 1973 ob 7 zvečer
V POLJSKI DVORANI — CANLEY VALE, vogal West in Bareena Street
Vstopnice: za odrasle \$5.50, za šolske otroke \$2.00

DRUGI KONCERT bo v nedeljo 28. oktobra 1973 ob 6 zvečer
v AUBURN TOWN HALL — AUBURN

Vstopnice: \$5.50 in \$4.50 za odrasle, \$2.00 za šolske otroke

Po vsakem koncertu je zabava s plesom.

Vstopnice si pravočasno rezervirajte pri odbornikih SDS.

Telefonirajte na številke: 644-7095, 76-8561, 728-1264, 631-2009

Z Vseh Vetrov

KOMISIJA ZVEZNEGA SENATA, ki so jo formirali pred nekaj meseci v raziskavo državljskih pravic tujkajšnjih priseljencev, kakršne koli diskriminacije, izvajanja ustrahovanja in pritiska s strani tujih vlad in podobno... "še ni podala svojih zaključkov. Mnenja sem, da je bila izguba časa, ker ne bo nikoli prinesla resnične slike o ustrahovanju bivših jugoslovanskih državljanov ali bivših državljanov ostalih držav komunističnih režimov. Cvetko Falež je to na komisiji razločno poudaril. Malo je ljudi, ki bi si — četudi prizadeti — sploh upali pred komisijo s svojimi izjavami. To se pravi, da je strahu in bojzani dovolj, četudi v svobodni zemlji. Že samo strah, da bo odklonjena viza za obisk svojcev v domovini, je za mnoge naše ljudi dovolj velik pritisk, da raje izberejo molk. Pa se mi zdi tudi ta strah nevreden svobodnega človeka, ki pošteno živi v novi domovini, in še vedno ljubi svojo rodno grudo ter svoje domače. Šaljivo navodilo ali komentar v melbournskem "Vestniku": **Stara vera nas uči, ne praskaj se kjer ne srbi!** ravno ne reši problema. Mnogi se namreč iz strahu žal ne upajo praskati niti tam, kjer srbi. To pa je občutno omejevanje človekove svobode.

ZNAMENITA OPERA HOUSE v Sydneyu je končno 28. septembra prvič dvignila svoj zastor, Prokofijeva moderna opera "Vojna in mir" je bila za njeno krstno predstavo. Sanje danskega arhitekta Joerna Utzona so postale resničnost. Zdaj bo menda tudi opazk in šal na račun Opere konec, saj so se dolgo vlekli, prav tako dolgo kot uresničitve sama. Ko so začeli misliti nanjo, so računali na nekaj let dela, pa se je zavleklo na 19 let. In iz štirih milijonov predvidenih funtov je njen končni proračun bajna vsota 110 milijonov dolarjev. Že v vsem tem je Opera znamenita in edinstvena. Denar je tekel skupaj preko 405 loterij, ki so s svojo prvo nagrado 200.000 dolarjev bile za javnost, ki rada poskuša srečo, kaj privlačna skušnjava.

Vsekakor bodo kritike zdaj menda utihnile — Sydney pa le ima nekaj, kar ves svet nima. In še za eno izkušnjo je bogatejši.

PRAVO PRESELJEVANJE NARODOV bo v Indiji po sporazumu, ki so ga končno podpisali v duhu miru in mirnega sožitja. Repatriirali bodo 90.000 pakistanskih vojnih ujetnikov, Bengladeš pa mora pozabiti na sodbo 195 pakistanskih "vojnih zločincev". V Bengladeš se bo preselilo okrog 300.000 Bengalcev, ki so ostali v Pakistanu. Bengladeš pa bo zapustilo 80.000 ljudi, ki so se prostovoljno odločili za Pakistan, dočim 180.000 ljudi na to dovoljenje še čaka. Pri vsem tem bo gotovo dosti glavobola in skrbi tudi za tamkajšnje misijonarje in socialne delavce, saj se to preseljevanje ne bo zgodilo v enem dnevu. A brez dvoma je lepše tako, kot pa sila in žrtve, ki jih je po vsem svetu že vse preveč.

ZAPRAVLJANJE DRŽAVNEGA DENARJA z dragimi potovanji v inozemstvo je pri mnogih vladah že kar tradicija. Potreba ali ne, novi minister si hitro najde vzrok, da odfrči na državne stroške "po važnih opravkih". Če ga pri tem po svetu še lomi z raznimi izjavami, ki njegovi deželi niso v prid, državljanom, ki mu plačujejo pot iz svojega žepa, ni kaj prida všeč. V demokraciji to vsaj lahko povemo, po deželah diktatur pa je bila celo za uganko "o požrešnem ptiču galebu" ("Sinji galeb" je bilo ime Titovi ladji) kazen nekaj mesecev zapora. Znano je, da je med vsemi vodilnimi prav Tito v teh povojnih letih največ prepotoval: težki milijoni ljudskega denarja so šli s "požrešnim galebom" na vse konce sveta.

Švica je znana kot bogata dežela. Zanimivo pa je pri tem dejstvo, da prav švicarski člani vlade najmanj potujejo. V Ameriko na primer šest let ni prišel noben švicarski državnik. Prvi po dolgem času je bil nedavno tam švicarski zvezni minister za narodno gospodarstvo. Ernest Brugger, da se osebno pogovori o težavah in reševanju dolarja. Pa nekaterim Švicarjem še to ni bilo všeč, četudi niso skopi Škoti: V Ameriko hodijo največ tisti, ki hočejo kaj dobiti, Švicarji pa te potrebe nimamo...

JE PA ŠVICARSKI MINISTER BRUGGER med svojim ameriškim obiskom povedal kaj zanimivo stvar:

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

CANBERRA!

CANBERRA!

“SAVSKI VAL” bo nastopil s **ŠTIRIMI KONCERTI**
v **Domu Slovenskega društva**, Irving Street, PHILLIP.

Torek 30. oktobra ob pol osmih zvečer — Prvi spored.

Četrtek 15. novembra ob pol osmih zvečer — Drugi spored.

Vstopnina za oba koncerta: odrasli \$4.00, otroci \$2.00

Petek 16. novembra ob pol osmih zvečer — Prvi spored.

Sobota 17. novembra ob pol osmih zvečer — Drugi spored.

Zadnja dva koncerta sta samo za odrasle.

Vstopnina: \$5.00

PLES PO VSAKI PREDSTAVI!

Vljudno vabljeni!

zelo odkrito je razpravljaval o švicarskih gospodarskih in socialnih vprašanjih. Na podlagi statistik je pri tem dokazal, da je v celi Švici trenutno samo — 37 brezposelnih. Številka je za celo državo res zelo nizka in neverjetna, a prišla je z dovolj močnimi dokazi, da je bila sprejeta.

NAJSTAREJSI ČLOVEK NA SVETU je umrl, so nedavno prinesli novico vsi svetovni časopisi. Vir je bil seveda ruska agencija, saj je bil pokojni **Birali Mislimov** kavkaški kmet in baje nič manj kot 168 let star. Agencija se je obenem pohvalila, da je v Rusiji še okrog 2000 nad sto let starih oseb. Uradnih rojstnih podatkov o Mislimovu pa svetu žal niso mogli pokazati. Po vseh uradnih dokazih zato še vedno velja za človeka, ki je doslej dočakal največjo starost, neki kanadski čevljar **Pierre Joubert**. Mož je umrl 16. novembra 1814 v starosti 118 let in 124 dni. No, tudi ta je kaj dolgo tlačil to našo zemljo.

SLEPIH je na svetu okrog 15 milijonov, tako se glasi žalostno poročilo mednarodnega Sveta za slepe. Če ne bo ukrepov, se utegne to število do konca našega stoletja podvojiti. V nerazvitih deželah so milijoni oslepeli zaradi trahoma, ker ni bilo nikogar, da bi pravočasno preprečil takšne posledice. Na leto oslepi vsaj 80.000 dojenčkov, okrog 90 odstotkov slepih otrok pa nima niti prilike, da bi obiskovali šole. Kaj majhen je odstotek slepih, ki imajo priliko brati knjige v Brailovi pisavi za slepe.

Tu se nam zopet odpira široko polje, ki ga je človeštvo s svojo pomočjo komaj načelo.

DR. TINE DEBELJAK je letos v Argentini obhajal svojo sedemdesetletnico. Za seboj ima več kot petdeset let plodnega ustvarjanja in dela za narod. V Argentini je bil glavni pobudnik za vse neprecenljivo kulturno udejstvovanje tamkajšnje povojne emigracije, ki vsa leta tako bogato hrani tudi izseljence po drugih delih

sveta. Še vedno se ves posveča ustvarjalnemu delu in mu samo želimo, da bi imel za to delo na razpolago še mnogo mnogo let.

Jubilant je doma iz Škofje Loke, ki letos obhaja svojo tisočletnico.

V SEPTEMBRU so v Alžiru zasedale “neuvrščene” države. Nad 70 zunanjih ministrov, pa tudi več vladnih in državnih predsednikov iz latinske Amerike, Afrike in Azije se je zbralo na konferenco. Za “gibanjem neuvrščenih” je Sovjetska zveza, ki gleda v njem sredstvo za postopno nadvlado sveta. V glavnem pa konferenca ni bilo drugo, kot staro ponavljanje fraz iz prejšnjih konferenc o “boju za pravice malih narodov” in o obsodbi “kolonializma, imperializma in rasizma”. Čilski marksistični predsednik Allende se je opravičil, da ne more priti zaradi razmer doma. Res so ga prav kmalu potem ravno domače razmere stale življenje . . .

75-LETNICO SLOVENSKE FARE so letos v avgustu praznovali chicaški Slovenci. Fara sv. Štefana v West Chicagu je še vedno zelo slovenska in zelo delavna na vseh področjih. Vodijo jo slovenski frančiškani in je bil nekaj časa njen župnik tudi naš starosta o. **Bernard Ambrožič**. Fara je bila ustanovljena v času, ko je bilo v velemestu Chicagu komaj okrog šestdeset slovenskih družin, pa še te v dveh skupinah, ena bolj na severu mesta, druga na južnem koncu. Teško bi bilo slovenstvo danes tam še vidno, če bi ne imelo tega farnega in narodnega središča, ki je skozi desetletja napajalo naše izseljence versko in kulturno.

Kdor se čudi visoki letnici, se bo še bolj čudil temu mojemu pripisu: Ni to najstarejša slovenska fara v ZDA, kar precej slovenskih verskih središč po Ameriki je že slavilo tako visok jubilej. Najstarejša slovenska župnija je bila ustanovljena leta 1871 v Minnesoti, torej je že prekoračila svojo stoletnico za dve leti. Ta fara sv. Štefana je dala tudi kraju ime: St. Stephens.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

ENA DVE...

ENA, DVE —
POLŽ PO CESTI GRE.
TRI, ŠTIRI —
POLŽ ROŽIČKE ŠIRI.
PET, ŠEST —
PREKO BELIH CEST
KAKOR VLAK SOPIHA,
KOMAJ, KOMAJ DIHA.

DRAGI OTROCI! —

Iz Južne Avstralije bom napravili skok v Victorijo. Ne smete misliti, da je pri nas zmanjkalo slovensko čuteče mladine. O ne, še dosti je med nami mladih, ki obvladajo slovenski jezik in so radi v slovenski družbi. Tukaj naj vam predstavim **ALEKSANDRA POTOČNIKA**, ki je kaj ponosen na svoje gorenjske starše. Sam ni Go-

renjec, saj je bil pred dvaindvajsetimi leti rojen že tukaj v Melbournu. A to ga prav nič ne moti: slovenščino popolnoma obvlada in se pred njim lahko skriva marsikateri slovenski fant, ki je že kaj velik prišel s starši v novo deželo. Tako lepo po gorenjsko pove in v pogovoru z njim bi mislil, da je prišel šele nedavno iz Slovenije.

Kako prav mu je prišlo znanje slovenskega jezika, ko je s starši pred nekaj leti obiskal Slovenijo. Vse je razumel, drugi pa njega. In še dosti novih domačih izrazov se je naučil, ki jih danes s pridom uporablja. Najbolj so mu bile všeč slovenske planine in plezal je po njih, da je bilo veselje.

Aleksander je končal katoliško šolo in je bil dober študent. Njegovo znanje slovenskega jezika ga ni prav nič motilo v angleščini. Zdej pa že očetu pomaga pri njegovem pleskarskem podjetju. Je pa kaj pripraven za vse in svoje talente s pridom uporablja. Nič manj kot slovenski jezik, ki mu tako po gorenjsko teče.

MOJE POČITNICE. — Ze dolgo se pripravljam, da bi kaj napisala v naš Kotiček. Zdej pa sem se le ojunčila. Napisala bom o svojih počitnicah. Bila sem en teden v Kew pri slovenskih sestrah v Slomškovem domu. Pomagala sem sestri Pavli čuvati otroke in je bilo zelo lepo. Igrali smo se in smo risali in strigili iz papirja. Pomagala sem tudi sestri kuharici, pa tudi drugim marsikaj. Največ pa sem se s sestrami tudi igrala. Dolgčas mi je bilo samo v začetku, ker sem bila prvič sama od doma. Hitro je minil čas in zopet sem morala domov. Kadar bo prilika, bom še šla k sestram. Saj je pri naših sestrah v Kew zelo lepo. — **Doris Brožič, 10 let, Campbellfield, Victoria.**

OČETOVSKA PROSLAVA. — Moje ime je Anita in sem v slovenski šoli v Kew. Za očetovski dan smo pripravili proslavo z lepim sporedom. Vsa šola je nastopila. Na vrsti so bile čestitke, pesmice, razni prizorčki in tudi baletni ples. Tudi jaz bi se rada vrtela na prstih, pa ne znam. Znam pa zato peti in se nič ne bojim sama nastopiti.

Po proslavi je bil srečolov. Bilo je veliko število lepih dobitkov in vsi smo poskušali uloviti srečo.

Kar smo otroci ta dan očetom obljubili, to hočemo tudi izpolniti, četudi je včasih težko biti priden. — **Anita Sankovič, Clifton Hill, Victoria.**

Dragi bralci Kotička! — V julijski številki me je Striček predstavil in objavil mojo sliko, zdej pa je čas, da še sam kaj napišem.

Vedno se rad spominjam obiska Slovenije. Menda smo res vso prevozili. Imam dosti stricev in tet ter drugih sorodnikov, ki živijo na vseh koncih Slovenije. Najlepše spomine pa imam na Belo krajino. Kadar je stara mama pekla kruh v tisti veliki peči, sem ji rad pomagal in ji nosil drva. Potem sem pa čakal, da sem dobil še vročo štručko, namazano z maslom. Moj stari ata v Prapročah pa je čebelar. Zelo rad sem bil z njim v čebelnjaku in gledal čebele. Včasih je šel kar z rokami mednje, pa mu niso nič naredile. On ima več čebel kot pa na sliki predzadnje številke o Bernard. Tu pošiljam njegovo sliko, kako dela v čebelnjaku.

Pri naši godbi zelo rad igram. V nedeljo 24. junija je naša "Cadet Band" zmagala za N.S.W. Smo zelo ponosni, da smo že dve leti prvaki. Marca drugo leto bomo šli v Hobart, Tasmania, da se poskusimo za prvenstvo Avstralije.

Tukaj v Merrylandsu imam dosti prijateljev. Hodim tudi k slovenski cerkvi v šolo, da se bom še bolje naučil slovensko. Patru Valerijanu in sestri Mirjam se lepo zahvalim za trud, ki ga imata z nami. Saj smo včasih tudi poredni in živi kakor čebele.

Lep pozdrav vsem Kotičkarjem! — **Henry Stariha, Merrylands, N.S.W.**

BRISBANE, QLD. — Bral sem v avgustovi številki o "junaških Blejkah", v septembrski pa o "junaških Štajerkah". Prve so pregnale Francoze z Bleda, druge pa Turke izpred Jeruzalema. Pa kaj segamo v zgodovino za "junaškimi Slovenkami", ko jih imamo med nami v Brisbane — vse nas moške so pognale v koš. Kar poslušajte!

Kot smo tistikrat na izletu, o katerem sem poročal, sklenili, se je zgodilo. Za poživitev našega tukajšnjega Slovenskega društva je bil za 30. junija sklican občni zbor "Planinke", katerega se je udeležilo 25 članov. V vodstvo so bile s tajnimi volitvami izvoljene sledeče osebe:

Upravni odbor: Predsednica: ga. Kristina Vujica
Podpredsednica: ga. Pepca Šilec
Tajnica: ga. Francka Barbiš
Blagajničarka: ga. Edita Penko.

Nadzorni odbor: ga. Frida Celin,
ga. Rosemary Zadravec,
ga. Slavka Maver.

Volitvam je sledila domača zakuska, pri kateri je bilo izrečenih sto želja, da bi novi odbor žel veliko uspeha v delu za našo skupnost.

Ali zdaj razumete, kaj sem mislil z gornjim uvodom?

Novi odbor nas je kaj hitro presenetil s prvo prireditvijo dne 4. avgusta: SLOVENSKIM VEČEROM s plesom. Udeležba je bila nepričakovano velika in v veseljem razpoloženju je večer potekel v prijetni domačnosti in najlepšem redu. Bili smo tudi odlično postreženi in z uspehom zares zadovoljni. Zadovoljne so bile tudi članice odbora, saj je prinesel večer tudi za blagajno kar lepo vsoto dobička. Za našo malo skupino in razmere res vse pohvale vredno!

PLANINKA bo v isti dvorani (Kurilpa Senior Citizens Centre, 174 Boundary Street, West End) priredila tudi letošnje Silvestrovanje. Nič ne dvomimo, da bo po takem začetku tudi zaključek leta lepo uspel. — Z iskrenimi pozdravi! — **Stanko Sivec.**

Op. — Našim "junaškim Brisbančankam" tudi uredništvo v imenu naročnikov in bralcev iz srca čestita. S svojim odborom samih žena pa so gotovo dosegle rekord med našimi izseljenskimi društvi širnega zdomstva, v sedanosti in preteklosti. Korajža velja! — Urednik.

IZ UREDNIŠTVA — Prejel sem dva časopisna izrezka, ki mi jih je poslala iz Junee, N.S.W., naša naročnica gospa **Ferfolja**. Iz njih povzemam, da moramo med pokojne zapisati še dve imeni: Dne 14. julija letos je v Wagga Base Hospitalu za posledicami nesreče umrla komaj 19-letna **Jožefina FERFOLJA**. Bila je hčerka Karla in Marije Ferfolja. Družina živi v Junee in ji ob tej priliki izrekamo naše iskreno sožalje. Maša zadušnica je bila v torek 17. julija v cerkvi sv. Jožefa v Junee, nato je sledil pogreb na pokopališče istotam. R.I.P.

Dne 16. julija pa je v Waggi umrl rojak **Feliks KOVAČIČ** v starosti 66 let. Zapustil je ženo in hčerko v Waggi, sina Franka in Wollongongu. Maša zadušnica je bila v stolnici sv. Mihaela v sredo 18. julija, pokopan pa je bil pokojni rojak 20. julija v Wollongongu. Tudi Kovačičevi družini naše iskreno sožalje.

Ostale podrobnosti o obeh pokojnih: kraj rojstva, prihod v Avstralijo in podobno, mi žal niso poznane.

SLIKA spada k pismu Henryja Stariha v Kotičku in predstavlja Starihovega starega ata v Prapročah. Pri delu v čebelnjaku je bil Henryju najbolj všeč.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede razervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Čez dan:
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

Vsekakor sem hvaležen gospe Ferfolja, da mi je poslala časopisne izrezke. Naj mi tudi drugi naročniki izven naših središč sporočajo smrtne primere! Mnogo je imen, ki ne bodo nikoli prišli v našo matico mrtvih, ker zanje žal ne zveemo.

Smo ravno pred novembrsko številko, v kateri vsako leto objavimo naše pokojne rojake pete celine. Lani smo objavili celotni seznam, seveda kaj nepopoln. Preglejte ga še enkrat in če vidite, da v njem ni Vašega znanca, ki je umrl v Avstraliji, sporočite mi takoj ime in znane podatke! — Urednik.

ALBURY, N.S.W. — Dne prvega septembra se je v cerkvi Srca Jezusovega v North Albury poročila **Astrid HRIBAR** iz znane slovenske družine dr. Zvonimirja Hribarja. Njen življenjski izbranec, kateremu je pred oltarjem podala za vedno roko, je **Clement SKEERS**, rojen v Wagga, N.S.W., po poklicu bančni uradnik. Obred poroke s sveto mašo je opravil domači župnik Father Bongiorno, pel pa je cerkveni pevski zbor. — Astrid je bila rojena v Trstu. Lansko leto je končala učiteljske na Riverina College, Wagga, N.S.W. Njeno prvo službeno mesto je bil Ingleburn, zdaj pa je premeščena v Waggo, kjer bosta z možem živela. — Mlademu paru naše iskrene čestitke!

Naj ob tej priliki omenim, da nas bodo v kratkem zapustili tudi nevestini starši. Dr. Zvonimir Hribar, ki je toliko let živel med nami in storil za nas dosti dobrega, se bo še pred božičem prav tako preselil v

Waggo. Tudi na novem mestu mu želimo obilo lepih uspehov na polju pouka in vzgoje. — **Poročevalec.**

KEW, Vic. — Naš cerkveni pevski zbor se kar nič ne dviga v številu članov. Pa bi se lahko, saj je tudi v Melbournu gotovo dosti pevcev. Na vaje se zbiramo tedensko in je pri njih poleg petja tudi dosti smeha in veselja. Kako bi bilo lepo, če bi nas bilo več. Samo dobre volje manjka, pa bi šlo! Pater pravi, da naš kor v cerkvi zdrži lahko dosti večjo težo kot pa tehtamo vsi sedanji pevci skupaj. Pridružite se nam torej, kdor "je na dobrem glasu"!

Lepo pesem vsakdo ljubi
ker tolaži in bodri,
blažilno nam na živce vpliva
in srce nam umiri.

Če znaš peti, ne zamudi
lepe pesmice nikdar,
stori vse in se potruži:
z njo osrečiš vsakogar!

Narodne kot svete pesmi
dane so od Stvarnika.
Kdor prepeva, dvakrat moli!
Bog ne pozabi ga nikoli.

K pevskim vajam vabi in vse lepo pozdravlja —
sestra **Pavla**.

SYDNEY, N.S.W. — Iz društvenih "NOVIC" razbiram, da bo v kratkem med nami vokalni kvartet SAVSKI VAL in trio FRANCI BAHAR. Prav z veseljem sem bral o fantih, da je njihova "posebna vrlina in zaslužna odlika v tem, da se trmasto in uspešno upirajo komercialnemu pritisku in moderniziranju popevk". Dalje beremo, da je vodja kvarteta Franci Kurnaver dejal ali napisal: "Kamor koli pridemo, naj bo že mesto ali vas, povsod je naša pesem sprejeta z velikim navdušenjem. Že od nekdaj si je morala naša domača narodna pesem utirati pot skozi tuje in domače umetne viže, vendar je vselej ostala zmagovalka. Že pred dobrimi sto leti, v času narodnega prebujenja, so jo skušale izpodrinuti različne budnice in poskočnice. Vendar imajo kaj kratko življenje. Časi se sicer spreminjajo, toda globoko v srcih ljudi le ostaja občutek do izvirne melodije. Ljudje slej ko prej ločujejo zrno od plevela".

Sem ljubitelj narodne pesmi in jo v tujini zelo pogrešam. Imam sicer nekaj plošč, a so že stokrat in stokrat preigrane. Včasih dobim kaj novega, pa je bolj malo vredno. Zato boste razumeli, da me je gornja izjava o petju SAVSKEGA VALA res prijetno presenetila in razveselila ter mi njegov koncert med nami ne bo ušel. Pa upam, da tudi tistim rojakom ne, ki vedno stokajo in jokajo, da "v Avstraliji nič nimamo", a kadar je kaka domača prireditev, jih pa nikjer ni. Takrat je menda škoda vsakega ficka.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

**32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.**

TELEFON: 72-1583

Vsekakor fantom s Posavja želim obilo lepih uspehov. Pa ne le med nami v Avstraliji, ampak tudi po domovini, kjer tradicija in z njo narodna pesem v modernem času izgublja svoja tla in svojo pristnost. —
Jože Ogerec.

SLOVENCİ V MORWELLU IN OKOLICI, Gippsland, Victoria! Slovensko mašo boste imeli kot navadno: na četrto nedeljo v oktobru (28. oktobra) ob sedmih zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Morwell. Ker imam doma v Melbournu ta dan še mašo ob desetih, ne pričakujte mojega obiska slovenskih domov. Našli se bomo zvečer pri cerkvi. Na svidenje in povejte še drugim. —
P. Bazilij.

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črne in barvne.

**POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.**

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

Govorimo slovensko

PAUL NIKOLICH

KRIŽANKA

(Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 6. žuželka; 8. prepirati, pregovarjati; 9. zveza, združenje; 10. vase vleči; 12. priznanje, tudi potrditev; 16. kmečko orodje; 17. če je vijak zrahljan, je... 18. poljski pridelek; 19. ime za ene izmed litanij; 22. ženska na gotovem prometnem sredstvu; 24. ime za vrsto zoba; 25. dežela; 26. bojazen, preplah.

Navpično: 1. ubog, nemočen; 2. goreča grmada; 3. drug izraz za preteptsti; 4. jetniške verige; 5. zadnji od sto; 7. Marijina božja pot blizu Ljubljane; 11. metanje zemlje v jamo; 13. začetek, vir; 14. prespati zdoma; 15. telesna poškodba; 20. oseba, ki jamči; 21. notranji telesni organ; 23. kraj svetopisemske svatbe.

Rešitev pošljite najkasneje do 5. novembra na uredništvo. Nagrajenca bo določil žreb.

REŠITEV SEPTEMBRSKE UGANKE:

Šofer **Zdravko Bozin** je po poklicu **ZO-BOZDRAVNIK**, kolesar **Jovan Kepecevski** je **PEKOVSKI VAJENEC**, **Simon Opaš** pa je **PISMONOŠA**.

Pravilno rešitev so poslali: Marija Sket, Ivan Bojc, Mrs. J. Proskurin, Sestri Pavla in Maksimilijana, Lidija Čušin, Marija Jamšek, Sestra Miriam, Roža Franco,

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

● Včasih bi bilo dobro tudi smetano naše družbe dati malo na led!

● Uspela integracija: en direktor zna brati, drugi pa pisati!

● Naši kmetje so dajali najugodnejše kredite: nekaterim smo dolžni še po tridesetih letih.

● Pošten biti je zelo težko, pravijo naši ljudje in sploh ne poskušajo.

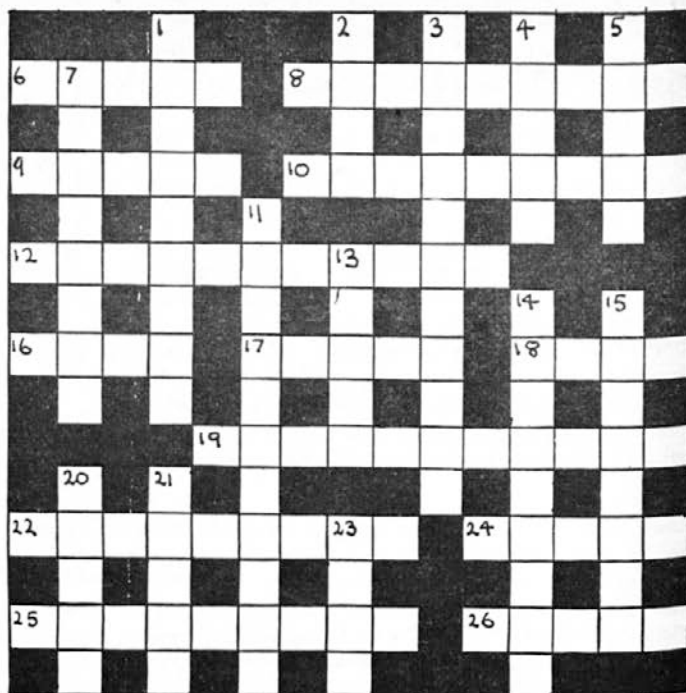
● Dva direktorja o tretjem: "Res je, da je ponoveril petindvajset milijonov, ampak se je za to pošteno samokritiziral".

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

Danilo Zuodar, Jože Oglar, Helena Berkopec, Emilija Šerek, Franc Klun, Jožefa Plut, Ivanka in Branko Žabkar, Albina Konrad in Jože Petrič.

Izžrebana je bila Jožefa Plut.

● Kaj bi bilo našim prednikom najmanj všeč, če bi se vrnil med nas?

- Sprememba naroda garačev v narod ploskačev.
- To, da smo po hudem boju postali iz naroda hlapcev narod kimavcev.

● Nekdo pride k preciznemu mehaniku z vžigalnikom: "Prosim, če bi mi pri vžigalniku malo zmanjšali porabo, ker ne zmorem teh novih cen bencina".

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

Bolnik: "Tako slab spomin imam, gospod doktor. Kaj naj storim?"

Zdravnik: "Plačajte mi vnaprej!"

"Komaj štirinajst dni sta poročena, pa se že kregata..."

"Oh, nič zato! Saj se kregava o tem, kdo ima koga rajši..."

Policaj na križišču ustavi avto in nahruli voznika: "Kdor tako brezobzirno vozi, ne bi smel nikoli imeti šoferskega dovoljenja!"

"Potem je pa vse v radu", odvrne mirno voznik, "saj ga nimam!..."

SLOVENSKE MESNICE

ZA WOLLONGONG, N.S.W. IN OKOLICO

TONI'S BUTCHERY

20 Lagoon St., BARRACK POINT (Tel. 95-1752)

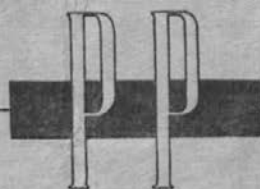
38 Princes Highway, FAIRY MEADOW in
303A Crown St., HOSPITAL HILL, W. Wollongong

Lastnika Toni in Reinhild OBERMAN priporočata vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, šunke, slanino, sveže in prekajeno meso itd.

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Prepričajte se in opozorite na nas svoje prijatelje!

Razumemo vse jezike okoliških ljudi!

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE

ali tudi samo na eno stran

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10

(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

● mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb

● pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

SYDNEY 241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 32-4806

BLACKTOWN 6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.

NEWTOWN 62 Enmore Rd., Tel. 51-5547, A.H. 32-4806

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

ŠE JE ČAS ZA BOŽIČNE PAKETE!

1. BOŽIČ JE PRED VRATMI! ZA NAROČILA BOŽIČNIH PAKETOV UPORABITE NAŠ CENIK, KI SMO GA OBJAVILI V SEPTEMBRSKI ŠTEVILKI MISLI! ČE GA NIMATE VAM GA PO ŽELJI POSLJEMO. POHITITE Z NAROČILI!
2. Obrnite se na nas, če hočete imeti pravilne prevode dokumentov. Rojakom, ki prihajajo v Avstralijo iz Nemčije ali Francije, lahko napravimo prevode iz nemščine ali francoščine v angleščino in obratno.
3. Pomagamo vam, če hočete dobiti v Avstralijo svojega sorodnika ali prijatelja. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kakršni koli zadevi. Naše izkustvo, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji. Vam bo prišlo prav.
4. Darilne pošiljke (pakete) še vedno hitro, solidno in uspešno izvršujemo. Po želji Vam pošljemo cenik.

Zastopnik za N.S.W.

Mr. R. OLIP
65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland

Mr. J. PRIMOŽIČ
39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152